

FILAR III

INFORMACJA NA TEMAT ADEKWATNOŚCI KAPITAŁOWEJ BANKU POCZTOWEGO S.A.

według stanu na 31 grudnia 2010 roku

SPIS TREŚCI

1. Wprowadzenie.....	3
2. Cele i zasady zarządzania ryzykiem	5
3. Stosowanie norm ostrożnościowych	19
4. Fundusze własne	21
5. Przestrzeganie wymogów kapitałowych, o których mowa w art. 128 ustawy - Prawo bankowe ...	23
6. Ryzyko kredytowe i ryzyko rozmycia	27
7. Ryzyko kredytowe kontrahenta	33
8. Stosowanie metody standardowej do wyznaczania ekspozycji ważonych ryzykiem.....	36
9. Obliczanie kwoty ekspozycji metodą wewnętrznych ratingów	38
10. Stosowanie metody wartości zagrożonej	39
11. Ryzyko operacyjne	40
12. Ekspozycje kapitałowe nieuwzględnione w portfelu handlowym.....	41
13. Ryzyko stopy procentowej pozycji zakwalifikowanych do portfela bankowego	43
14. Obliczenie wymogów kapitałowych na kwoty ekspozycji sekurytyzacyjnych ważone ryzykiem	45
15. Obliczanie kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem zgodnie z metodą wewnętrznych ratingów ..	46
16. Stosowane techniki ograniczania ryzyka kredytowego	47
17. Stosowanie metody zaawansowanej w pomiarze ryzyka operacyjnego.....	50

1. Wprowadzenie

1.1. Cel dokumentu

Niniejszy dokument jest realizacją postanowień „Uchwały Nr 385/2008 Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 17 grudnia 2008 roku w sprawie szczegółowych zasad i sposobu ogłaszania przez banki informacji o charakterze jakościowym i ilościowym dotyczących adekwatności kapitałowej oraz zakresu informacji podlegających ogłaszaniu”, jak również zatwierdzonych przez Radę Nadzorczą Banku Poczowego S.A. „Generalnych zasad polityki ujawnień informacji na temat adekwatności kapitałowej w Banku Poczowym S.A.”.

1.2. Słownik użytych pojęć i skrótów

Definicja pojęć i skrótów używanych w dalszej części raportu:

- **Apetyt na ryzyko** – maksymalna akceptowalna gotowość Banku do podejmowania określonej wielkości ryzyka w określonym horyzoncie czasowym zaakceptowana przez Zarząd Banku, która stanowi element strategii biznesowej oraz planów budżetowych zatwierdzanych przez Radę Nadzorczą. Sposób wyznaczania apetytu na ryzyko określony jest w „Generalnych Zasadach Zarządzania Ryzykiem w Banku Poczowym S.A.”;
- **Awaryjny plan kapitałowy** - katalog działań naprawczych uruchamiany w sytuacji przekroczenia miar ostrożnościowych adekwatności kapitałowej;
- **Bank** - Bank Pocztowy S.A.;
- **Grupa** - Grupa Kapitałowa Banku Poczowego S.A.;
- **Filar 1** – dotyczy szacowania minimalnych/regulacyjnych wymogów kapitałowych z tytułu ryzyka kredytowego, rynkowego i operacyjnego (wyliczonych zgodnie z Uchwałą nr 76/2010 Komisji Nadzoru Finansowego);
- **Filar 2** – jeden z trzech głównych elementów przepisów Bazylea II (Nowa Umowa Kapitałowa) obejmujący proces ICAAP;
- **Kapitał wewnętrzny** - kapitał zapewniający pokrycie ryzyka wynikającego z bieżącej i planowanej w horyzoncie jednego roku działalności Banku będący wynikiem procesu ICAAP;
- **Proces ICAAP** (ang. *Internal Capital Adequacy Assessment Process*) - Proces Oceny Adekwatności Kapitału Wewnętrznego;
- **Prawo bankowe** - Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 roku Prawo bankowe (Dz.U. 2002 nr 72, poz. 665) z uwzględnieniem późniejszych zmian lub uaktualnień;
- **Współczynnik adekwatności kapitałowej** lub **Współczynnik wypłacalności** (ang. *Capital Adequacy Ratio*) - stosunek regulacyjnych funduszy własnych (wyliczonych zgodnie z art. 127 Prawa bankowego) do minimalnych wymogów kapitałowych (wyliczonych zgodnie z Uchwałą KNF nr 76/2010) przemnożonych przez 12,5;
- **Współczynnik kapitału wewnętrznego** (ang. *Internal Capital Ratio*) - stosunek regulacyjnych funduszy własnych (wyliczonych zgodnie z art. 127 Prawa bankowego) do kapitału wewnętrznego przemnożonego przez 12,5;
- **Uchwała KNF nr 380/2008** - Uchwała Nr 380/2008 Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 17 grudnia 2008 roku w sprawie zakresu i szczegółowych zasad wyznaczania wymogów kapitałowych z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka, w tym zakresu i warunków stosowania metod statystycznych oraz zakresu informacji załączanych do wniosków o wydanie zgody na ich stosowanie, zasad i warunków uwzględniania umów przelewu wierzytelności, umów o subpartycypację, umów o kredytowy instrument pochodny oraz innych umów

niż umowy przelewu wierzytelności i umowy o subpartycypację, na potrzeby wyznaczania wymogów kapitałowych, warunków, zakresu i sposobu korzystania z ocen nadawanych przez zewnętrzne instytucje oceny wiarygodności kredytowej oraz agencje kredytów eksportowych, sposobu i szczegółowych zasad obliczania współczynnika wypłacalności banku, zakresu i sposobu uwzględniania działania banków w holdingach w obliczaniu wymogów kapitałowych i współczynnika wypłacalności oraz określenia dodatkowych pozycji bilansu banku ujmowanych łącznie z funduszami własnymi w rachunku adekwatności kapitałowej oraz zakresu, sposobu i warunków ich wyznaczania (zastąpiona Uchwałą KNF nr 76/2010);

- **Uchwała KNF nr 381/2008** - Uchwała Nr 381/2008 Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 17 grudnia 2008 roku w sprawie innych pomniejszych funduszy podstawowych, ich wysokości, zakresu i warunków pomniejszania o nie funduszy podstawowych banku, innych pozycji bilansu banku zaliczanych do funduszy uzupełniających, ich wysokości, zakresu i warunków ich zaliczania do funduszy uzupełniających banku, pomniejszeń funduszy uzupełniających, ich wysokości, zakresu i warunków pomniejszania o nie funduszy uzupełniających banku oraz zakresu i sposobu uwzględniania działania banków w holdingach w obliczaniu funduszy własnych;
- **Uchwała KNF nr 385/2008** - Uchwała Nr 385/2008 Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 17 grudnia 2008 roku w sprawie szczegółowych zasad i sposobu ogłaszania przez banki informacji o charakterze jakościowym i ilościowym, dotyczących adekwatności kapitałowej oraz zakresu informacji podlegających ogłszaniu;
- **Uchwała KNF nr 383/2008** - Uchwała Nr 383/2008 Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 17 grudnia 2008 roku w sprawie szczegółowych zasad funkcjonowania systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej oraz szczegółowych warunków szacowania przez banki kapitału wewnętrznego i dokonywania przeglądów procesu szacowania i utrzymywania kapitału wewnętrznego;
- **Uchwała KNF nr 386/2008** - Uchwała Nr 386/2008 Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 17 grudnia 2008 roku w sprawie ustalenia wiążących banki norm płynności,
- **Uchwała KNF nr 76/2010** - Uchwała Nr 76/2010 Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 10 marca 2010 roku w sprawie zakresu i szczegółowych zasad wyznaczania wymogów kapitałowych z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka (zastępująca Uchwałą KNF nr 76/2010 Uchwałą KNF nr 380/2008);.

2. Cele i zasady zarządzania ryzykiem

2.1. Zarządzanie ryzykiem

Głównym celem zarządzania ryzykiem w Grupie Kapitałowej Banku Poczowego S.A. (dalej „Grupa”) jest zapewnienie bezpieczeństwa środkom powierzonym przez klientów Grupy oraz zapewnienie realizacji podejmowanych decyzji, skutkujących maksymalizacją uzyskiwanych dochodów w dłuższym horyzoncie czasowym, przy podejmowaniu akceptowalnego poziomu ryzyka.

Zarządzanie ryzykiem w Grupie jest procesem zintegrowanym i odbywa się w oparciu o regulacje nadzorcze oraz o wewnętrzne procedury zatwierdzone przez Radę Nadzorczą oraz Zarząd Banku. Obowiązujące procedury w tym zakresie podlegają okresowej weryfikacji stosownie do zmian uwarunkowań zewnętrznych i wewnętrznych funkcjonowania Grupy. Jednostką integrującą procesy zarządzania ryzykiem w ramach Grupy jest Bank Pocztowy S.A. (dalej „Bank”).

W Banku przyjęto 3-stopniowy schemat organizacji regulacji wewnętrznych w zakresie zarządzania ryzykiem.

Ogólne ramy zarządzania ryzykiem (I stopień) zostały określone w następujących dokumentach przyjętych przez Radę Nadzorczą:

- Strategii Banku na lata 2010-2013,
- Generalnych zasadach zarządzania ryzykiem w Banku Poczowym S.A.,
- Generalnych zasadach polityki kapitałowej w Banku Poczowym S.A.

Ich uszczegółowieniem są, zaakceptowane przez Zarząd Banku, zasady zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka (stopień II) delegujące obowiązki na poziom poszczególnych Biur i Departamentów. Na ich podstawie opracowano szczegółowe procedury operacyjne (stopień III), zawierające opis poszczególnych czynności (w tym kontrolnych) przeprowadzanych przez Wydziały, Zespoły i Stanowiska.

2.1.1. Struktura i organizacja zarządzania ryzykiem

W systemie zarządzania ryzykiem w Grupie uczestniczą:

- Rada Nadzorcza,
- Zarząd Banku,
- Komitety ds. zarządzania ryzykiem powołane przez Zarząd Banku,
- Komórki organizacyjne zarządzające poszczególnymi rodzajami ryzyka,
- Komórki kontroli,
- Pozostałe komórki organizacyjne.

Rada Nadzorcza Banku jest organem oceniającym jakość zarządzania ryzykiem w Grupie, m.in.: poprzez współpracę z komórkami kontroli. Rada Nadzorcza sprawuje nadzór nad jakością zarządzania ryzykiem przez Zarząd Banku oraz nad kontrolą procesu zarządzania ryzykiem, zatwierdza jego główne cele i wytyczne, a także apetyt na ryzyko Grupy.

Zarząd Banku jest odpowiedzialny za całokształt zarządzania ryzykiem w Grupie oraz podejmowanie decyzji o charakterze strategicznym, wpływających na skalę i strukturę ryzyka obciążającego poszczególne jednostki Grupy w ramach zatwierdzonego przez Radę Nadzorczą apetytu na ryzyko. Zarząd Banku zatwierdza metody zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka i kapitałem, w tym procesy identyfikacji, pomiaru, monitorowania i kontroli, raportowania, podejmowanych działań zaradczych, a także przeglądu i weryfikacji procesu.

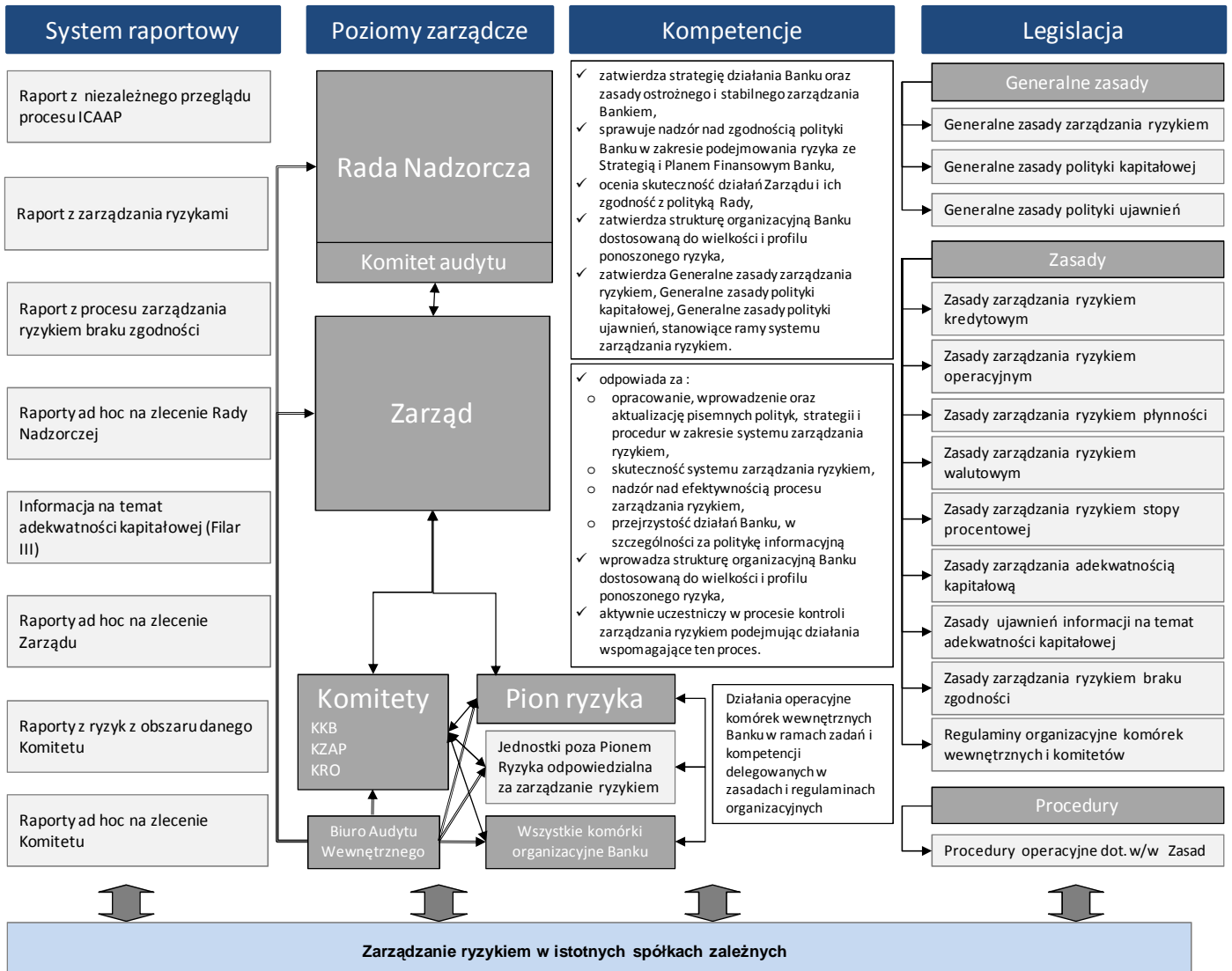
Komitety powołane przez Zarząd Banku uczestniczą w procesie zarządzania ryzykiem oraz oceny i szacowania adekwatności kapitału wewnętrznego, wypełniając funkcje opiniodawczą i rekomendacyjną w stosunku do Zarządu Banku w zakresie strategii zarządzania ryzykiem, zasad i procedur realizacji poszczególnych etapów procesu zarządzania ryzykiem na poszczególnych szczeblach struktury organizacyjnej, a także funkcją decyzyjną w zakresie uprawnień delegowanych przez Zarząd Banku. Dotyczy to w szczególności ustalania i monitorowania limitów, a także podejmowania decyzji kredytowych zgodnie z obowiązującym w Banku systemem limitów kompetencji decyzyjnych.

Ze względu na szeroki aspekt i przenikanie się poszczególnych rodzajów ryzyka w obszarach poszczególnych **komórek organizacyjnych**, każdy rodzaj ryzyka posiada komórkę wiodącą, która jest odpowiedzialna za koordynację procesu zarządzania danym rodzajem ryzyka. Komórki te odpowiadają za identyfikację, pomiar, monitoring i koordynację działań zaradczych w zakresie poszczególnych rodzajów ryzyka. Do zadań komórek należy także opracowywanie procedur dotyczących realizacji poszczególnych etapów procesu zarządzania ryzykiem.

W Banku funkcjonuje komórka audytu wewnętrznego (tzw. **komórka kontroli**), której zadaniem jest badanie i ocena w sposób niezależny i obiektywny adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej, procedur i mechanizmów kontroli wewnętrznej oraz opiniowanie systemu zarządzania Grupą, w tym skuteczności zarządzania ryzykiem związanym z działalnością Grupy.

Poniżej przedstawiono schemat systemu zarządzania ryzykiem, prezentujący podział kompetencji poszczególnych jego uczestników, system regulacji oraz system raportowy.

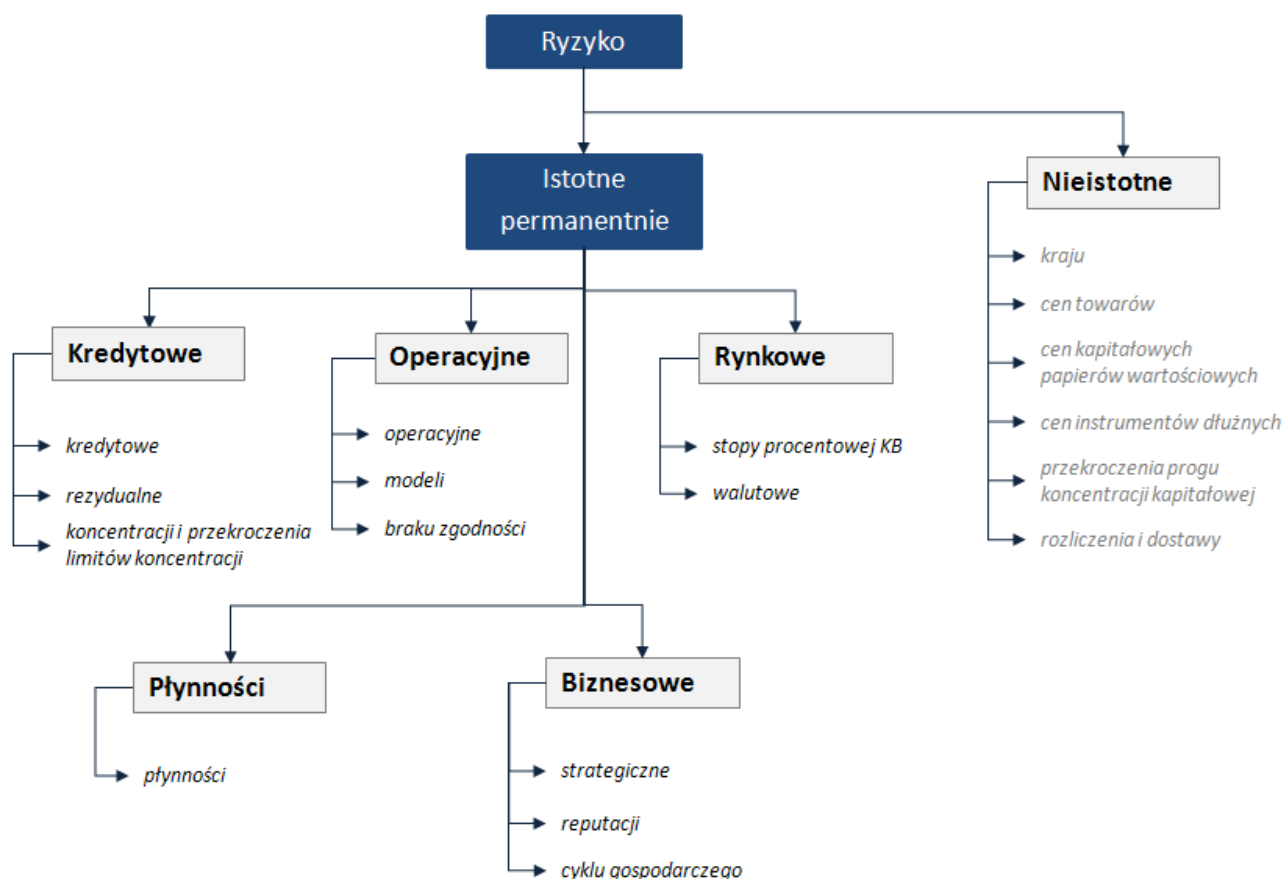
Rysunek nr 1 - System zarządzania ryzykiem w Grupie Kapitałowej Banku Poczowego S.A.

2.1.2. Główne rodzaje ryzyka

Efektom prowadzonych działań w zakresie identyfikacji i pomiaru poszczególnych rodzajów ryzyka jest określenie rodzajów ryzyka istotnych z punktu widzenia Grupy, ich klasyfikacja z punktu widzenia stałej oceny istotności, a także z perspektywy celowości pokrycia danego ryzyka kapitałem. Przyjętą klasyfikację ryzyka w Grupie przedstawiono na poniższym schemacie.

Rysunek nr 2 - Klasyfikacja poszczególnych rodzajów ryzyka według stanu na 31 grudnia 2010 roku

2.2. Zarządzanie ryzykiem

2.2.1. Ryzyko kredytowe

2.2.1.1. Definicja i zarządzanie ryzykiem kredytowym

Ryzyko kredytowe jest definiowane jako ryzyko, na jakie narażony jest Grupa z tytułu zawierania transakcji kredytowych.

Ryzyko kredytowe Grupy jest zarządzane na poziomie Banku, ponieważ ze względu na specyfikę działalności spółek zależnych ponoszone przez nie ryzyko kredytowe jest nieistotne.

Proces zarządzania ryzykiem kredytowym obejmuje działania mające na celu ograniczanie ryzyka kredytowego, do których należą: identyfikacja, ocena (pomiar), akceptacja, monitorowanie, raportowanie.

W procesie zarządzania ryzykiem kredytowym Bank stosuje następujące zasady:

- analizuje ryzyko kredytowe pojedynczej ekspozycji kredytowej, portfela kredytowego i wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka kredytowego;
- funkcje związane z bezpośrednią analizą wniosków, oceną ryzyka i podejmowaniem decyzji kredytowych są oddzielone od funkcji związanych z pozyskiwaniem Klientów (sprzedażą produktów bankowych);
- każda transakcja kredytowa podlega ocenie ryzyka kredytowego wg obowiązujących w Banku metodologii oceny ryzyka kredytowego dla danego typu Klienta/transakcji;
- podstawowym kryterium zawierania transakcji kredytowych jest posiadanie zdolności i wiarygodności kredytowej przez Klienta, za wyjątkiem transakcji lombardowych oraz transakcji spełniających dodatkowe wymogi określone w ustawie Prawo bankowe;
- podejmowanie decyzji kredytowych w Banku odbywa się zgodnie z trybem i kompetencjami określonymi w przepisach wewnętrznych dotyczących oceny ryzyka kredytowego i podejmowania decyzji kredytowych;
- na szczeblu komórek organizacyjnych Centrali Banku decyzje kredytowe podejmowane są jednoosobowo lub dwuosobowo, na szczeblu Komitetów Kredytowych i organów statutowych Banku decyzje podejmowane są kolegalnie;
- każda transakcja kredytowa od momentu zawarcia do pełnego rozliczenia jest monitorowana w zakresie wykorzystania kredytu, terminowości spłat, prawnych zabezpieczeń kredytu, powiązań kapitałowo-organizacyjnych dłużnika, a w przypadku klientów instytucjonalnych również pod względem bieżącej sytuacji ekonomiczno – finansowej dłużnika; monitorowanie terminowości spłat dokonywane jest przynajmniej raz w miesiącu;
- Bank monitoruje jakość portfeli grup klientów lub typów transakcji kredytowych;
- Bank limituje i monitoruje ekspozycje kredytowe, w tym zabezpieczone hipotecznie;
- Bank monitoruje portfele ekspozycji kredytowych zagrożonych;
- w ramach pomiaru ryzyka Bank przeprowadza testy warunków skrajnych, dotyczące ryzyka koncentracji branżowej. Testy te uwzględniają m.in. scenariusze istotnego pogorszenia się sytuacji finansowej podmiotów, wobec których Bank posiada zaangażowania powodujące ryzyko koncentracji.

Ocena ryzyka kredytowego klientów detalicznych polega w Banku na wyliczeniu zdolności kredytowej, weryfikacji wiarygodności wnioskodawcy oraz ustaleniu wartości rynkowej nieruchomości w odniesieniu do pożyczek i kredytów zabezpieczonych hipotecznie.

Wyliczenie zdolności kredytowej dokonywane jest w oparciu o przedłożone przez wnioskodawcę dokumenty o osiągniętych dochodach, informacje o ponoszonych kosztach i posiadanych zobowiązaniach oraz ocenę możliwości spłaty wnioskowanej transakcji kredytowej w określonych terminach i kwotach, przy ustalonym przez Bank oprocentowaniu.

Jako podstawowy czynnik weryfikacji wiarygodności kredytowej wnioskodawców w Banku przyjmuje się terminową obsługę kredytów, pożyczek i poręczeń w wewnętrznych i zewnętrznych bazach danych oraz wydanie oceny scoringowej dla kredytów gotówkowych, limitów w ROR oraz kart kredytowych.

W roku 2010 Bank kontynuował politykę optymalizacji poziomu ponoszonego ryzyka kredytowego, dostosował przepisy wewnętrzne Banku do zapisów Rekomendacji T KNF, dotyczącej dobrych praktyk w zakresie zarządzania ryzykiem detalicznych ekspozycji kredytowych oraz rozwijał systemy scoringowe. W wyniku przeprowadzonej walidacji wdrożono nowe modele scoringowe z większą siłą dyskryminacyjną.

W obszarze klientów korporacyjnych Bank realizował inicjatywę wdrożenia nowego modułu ratingowego oraz budowy modeli ratingowych dopasowanych do docelowych grup klientów. Projektowane modele po wdrożeniu produkcyjnym oraz dokonaniu ich kalibracji w istotny sposób przyczynią się do optymalizacji dochodowości i szkodowości portfela korporacyjnego.

2.2.1.2. Zasady polityki stosowania zabezpieczeń i ograniczania ryzyka kredytowego

W Banku dąży się do przyjmowania zabezpieczeń najwyższej jakości. Podstawowymi kryteriami oceny jakości przedmiotu zabezpieczenia jest jego wartość rynkowa oraz płynność. Przy ocenie jakości zabezpieczenia Bank przyjmuje zasadę ostrożnego szacowania zarówno wartości rynkowej, jak i likwidacyjnej zabezpieczenia mając na uwadze, iż wymuszona sprzedaż składników majątkowych stanowiących zabezpieczenie kredytu powoduje, że uzyskiwana cena sprzedaży jest niższa niż rzeczywista wartość tego majątku. Stosowany system zabezpieczeń ma na celu ograniczenie ryzyka kredytowego w Banku i regulowany jest odrębnymi przepisami wewnętrznymi.

W Banku stosowane formy zabezpieczenia transakcji kredytowych uzależnione są od:

- rodzaju ryzyka,
- wielkości i rodzaju zaangażowania,
- okresu zaangażowania,
- przyjętych innych form minimalizacji ryzyka lub jego skutków.

2.2.2. Ryzyko operacyjne

Grupa określa pojęcie **ryzyka operacyjnego** jako ryzyko poniesienia straty, wynikającej z niedostosowania lub zawodności wewnętrznych procesów, ludzi, systemów technicznych lub ze zdarzeń zewnętrznych. Definicja nie obejmuje ryzyka strategicznego i ryzyka reputacji, którymi zarządza się odrębnie, natomiast obejmuje ryzyko prawne.

Zgodnie z przyjętymi założeniami, w Grupie funkcjonuje struktura zarządzania ryzykiem operacyjnym obejmująca wszystkie komórki organizacyjne, oddziały oraz spółki zależne. Bieżące zarządzanie ryzykiem operacyjnym ma charakter zdecentralizowany i realizowane jest przez wszystkich dyrektorów w podległych im komórkach organizacyjnych i oddziałach. W ramach bieżącego zarządzania podejmowane są działania mające na celu ocenę skali występującego ryzyka, ograniczenie skutków występujących zdarzeń oraz redukcję ryzyka w przyszłości. Nadzór nad całościowym procesem zarządzania ryzykiem operacyjnym sprawuje Zarząd Banku. Funkcję opiniodawczą w zakresie podejmowanych działań mających wpływ na ryzyko operacyjne pełni Komitet Ryzyka Operacyjnego. Z kolei funkcja koordynatora zarządzania ryzykiem operacyjnym została umiejscowiona w Pionie Ryzyka.

Każdy pracownik w ramach swojej komórki organizacyjnej identyfikuje zdarzenia ryzyka operacyjnego, które następnie są gromadzone w dedykowanej do tego celu bazie. Zdarzenia są na bieżąco weryfikowane przez koordynatorów ryzyka operacyjnego oraz monitorowane przez komórkę koordynującą pod względem liczby występujących zdarzeń oraz wielkości strat. Monitorowanie zagrożeń pozwala na podejmowanie działań w zakresie ograniczania skutków zdarzeń oraz wdrażania instrumentów ograniczających ryzyko w przyszłości.

W 2009 roku Bank przeprowadził projekt dotyczący optymalizacji procesu zarządzania ryzykiem operacyjnym. Opracowane zostały narzędzia do zarządzania ryzykiem operacyjnym, między innymi kluczowe wskaźniki ryzyka (KRI) oraz koncepcja map ryzyka. W ramach prowadzonych prac weryfikacji poddano proces gromadzenia zdarzeń ryzyka operacyjnego, wprowadzając podział kompetencji oraz ustalając zakres i próg gromadzonych zdarzeń. Wnioski z przeprowadzonych prac miały zastosowanie w procesie zarządzania ryzykiem operacyjnym również w 2010 roku.

W zakresie ograniczania ryzyka operacyjnego obowiązują procedury związane z realizacją „Generalnych zasad polityki bezpieczeństwa Banku Poczтового S.A.”, dotyczące przeciwdziałania praniu brudnych pieniędzy, przeciwdziałania przestępczości, zasad ochrony zasobów Grupy, zarządzania ciągłością działania, ochrony danych osobowych, informacji niejawnych i tajemnicy przedsiębiorcy oraz zasad zarządzania bezpieczeństwem informacji w systemach teleinformatycznych.

Bank przygotowuje cykliczne raporty dotyczące ryzyka operacyjnego w Grupie dla Komitetu Ryzyka Operacyjnego, Zarządu Banku oraz Rady Nadzorczej Banku.

2.2.3. Ryzyko rynkowe

Ryzyko rynkowe identyfikowane w Banku oraz w Grupie to ryzyko wynikające z narażenia aktualnego i przyszłego wyniku finansowego Grupy oraz jej kapitału z tytułu niekorzystnych zmian stóp procentowych oraz kursów walutowych.

Ryzyko rynkowe Grupy jest zarządzane na poziomie Banku, ponieważ ze względu na specyfikę działalności spółek zależnych ponoszone przez nie ryzyko rynkowe jest nieistotne.

Zarządzanie ryzykiem rynkowym odbywa się w Banku na podstawie pisemnych instrukcji i procedur, w których są określone cele zarządzania ryzykiem rynkowym, metody identyfikacji, pomiaru, monitorowania, limitowania oraz raportowania ryzyka rynkowego. W regulacjach określony jest także zakres kompetencji poszczególnych jednostek Banku w procesie zarządzania ryzykiem rynkowym.

W Banku występuje organizacyjne wyodrębnienie jednostek odpowiedzialnych za kontrolę, monitorowanie oraz zarządzanie ryzykiem rynkowym.

Raporty ryzyka rynkowego sporządzane są z podziałem na ryzyko stopy procentowej oraz ryzyko walutowe. Sporządzane raporty służą do zarządzania operacyjnego ryzykiem rynkowym. Dodatkowo Bank sporządza w celach zarządczych raporty okresowe.

Nadrzędnym celem zarządzania ryzykiem rynkowym jest optymalizowanie procesu zarządzania ekspozycjami przy jednoczesnej ochronie wyniku finansowego.

2.2.3.1. Ryzyko stopy procentowej

Ryzyko stopy procentowej jest to ryzyko, na jakie narażony jest wynik finansowy oraz fundusze własne Banku z powodu zmian stóp procentowych. Ryzyko stopy procentowej wynika z następujących źródeł:

- niedopasowania terminów przeliczania – ryzyko to wyraża się w zagrożeniu przychodów Banku, przede wszystkim odsetkowych, w sytuacji niekorzystnych zmian rynkowych stóp procentowych lub istotnej zmiany struktury przeliczania pozycji w bilansie powodującej zmiany w wyniku z tytułu odsetek;
- ryzyka bazowego – wynikającego z niedoskonałego powiązania (korelacji) stóp procentowych produktów generujących przychody i koszty odsetkowe, które to instrumenty mają jednocześnie te same okresy przeliczania;
- ryzyka krzywej dochodowości – polegającego na zmianie relacji pomiędzy stopami procentowymi odnoszonymi się do różnych terminów, a dotyczącymi tego samego indeksu lub rynku;

- ryzyka opcji klienta – powstającego, gdy klient zmienia wielkość i harmonogram przepływów gotówkowych aktywów, pasywów i pozycji pozabilansowych, do czego ma prawo zgodnie z umową kredytową lub depozytową, bez ponoszenia dodatkowych kosztów.

Celem zarządzania ryzykiem stopy procentowej jest kształtowanie struktury aktywów i pasywów, zapewniające ochronę wartości bieżącej oraz wyniku odsetkowego Banku przy zaakceptowanym poziomie ryzyka stopy procentowej. Polega ono na:

- identyfikacji ryzyka,
- wyliczaniu miar ryzyka (pomiar),
- limitowaniu – określaniu dopuszczalnego poziomu ryzyka,
- monitorowaniu pozycji i zmian w poszczególnych księgach, portfelach oraz wykorzystania limitów,
- raportowaniu ekspozycji na ryzyko.

Bank dostosowuje zarządzanie ryzykiem stopy procentowej do rodzaju i skali prowadzonej działalności.

W Banku ryzyko stopy procentowej dzieli się na ryzyko stopy procentowej księgi bankowej i księgi handlowej. Bank w 2010 roku oraz w latach wcześniejszych nie prowadził działalności handlowej w instrumentach stopy procentowej.

Pomiar i monitorowanie ryzyka stopy procentowej dokonywane jest za pomocą następujących miar ryzyka:

- wartość luki oraz luki skumulowanej stopy procentowej w poszczególnych przedziałach przeszacowania,
- BPV – (*ang. Basis Point Value*) oznacza wyrażone w wartościach pieniężnych ryzyko stopy procentowej, jakie wiąże się z utrzymaniem danej pozycji przy zmianie stóp procentowych o jeden punkt bazowy,
- Duration – miara ryzyka stopy procentowej, interpretowana jako średni czas trwania instrumentu lub portfela,
- wskaźniki przedpłat kredytów i zrywalności depozytów dla poszczególnych typów produktów i podmiotów.

Ryzyko generowane w ramach poszczególnych pozycji limitowane jest wielkością określonych wskaźników, takich jak: luka skumulowana, BPV i Duration.

Dodatkowo Bank przeprowadza testy warunków skrajnych, polegające na analizie wrażliwości, badającej wpływ zmian stóp procentowych na wartość bieżącą pozycji narażonych na ryzyko w oparciu o założone zmiany krzywej dochodowości a także wpływ zmian stóp procentowych na wynik odsetkowy Banku.

Raportowanie o wynikach przeprowadzonych analiz:

- w celach operacyjnych dla Departamentu Skarbu – codziennie,
- w celach zarządczych dla Komitetu Zarządzania Aktywami i Pasywami – dwutygodniowo i miesięcznie,
- w celach zarządczych dla Zarządu Banku – miesięcznie,
- w celach zarządczych dla Rady Nadzorczej Banku – przynajmniej dwa razy w roku.

2.2.3.2. Ryzyko walutowe

Ryzyko walutowe jest to ryzyko wynikające z narażenia aktualnego i przyszłego wyniku finansowego Banku oraz jego kapitału z tytułu niekorzystnych zmian kursów walutowych. Celem zarządzania ryzykiem walutowym jest ochrona wyniku finansowego z tytułu różnic kursowych przy zaakceptowanym przez Bank poziomie ryzyka.

Bank w procesie zarządzania ryzykiem walutowym dokonuje pomiaru tego ryzyka poprzez:

- wyliczanie pozycji całkowitej Banku,
- wyliczanie pozycji w poszczególnych walutach,
- wyliczanie wartości zagrożonej (VaR),
- przeprowadzanie testów warunków skrajnych.

Wartość narażona na ryzyko (VaR) definiowana jest jako maksymalna strata, którą może ponieść Bank w założonym horyzoncie czasowym, z określonym prawdopodobieństwem. Bank wylicza wartości VaR metodą symulacji historycznej przy założeniu 99% przedziału ufności i 10-dniowego okresu utrzymywania pozycji.

Testy warunków skrajnych będące dopełnieniem miary VaR dla ryzyka walutowego służą określeniu potencjalnej straty, na jaką narażony jest Bank przy wystąpieniu bardzo niekorzystnych (skrajnych) zmian kursów walutowych.

Bank przeprowadza następujące rodzaje scenariuszy:

- **scenariusze hipotetyczne** – przyjmuje się hipotetyczną zmianę kursów walutowych,
- **scenariusze historyczne** – scenariusze na podstawie historycznych obserwacji kursów walutowych.

W procesie zarządzania ryzykiem walutowym Bank codziennie monitoruje:

- wartość pozycji w poszczególnych walutach,
- limit ograniczający wartość VaR,
- limity stop-loss ograniczające wartość straty w okresie dziennym, tygodniowym i miesięcznym.

Tabela nr 1 - Statystyka miary VaR dla ryzyka walutowego według stanu na 31 grudnia 2010 roku (w tys. zł)

Opis	Wartość minimalna	Wartość maksymalna	Wartość średnia	Stan na 31 grudnia 2010
VaR	6	198	42	57

Tabela nr 2 - Wartość maksymalna i średnia w odniesieniu do wartości bezwzględnych pozycji według stanu na 31 grudnia 2010 roku (w tys. waluty)

Waluta	Wartość minimalna	Wartość maksymalna	Wartość średnia	Stan na 31 grudnia 2010
USD	0	863	93	20
EUR	5	892	211	-340
GBP	0	95	22	-9
CHF	5	134	92	90

W 2010 roku ryzyko walutowe Grupy kształtowało się na bardzo niskim poziomie, co wynikało z niewielkiego udziału aktywów i pasywów walutowych w sumie bilansowej (poniżej 2%). Wartość całkowitej pozycji walutowej nie przekraczała 2% funduszy własnych, co nie generowało wymogu kapitałowego na to ryzyko.

Bank przygotowuje następujące cykliczne raporty dotyczące ekspozycji narażonych na ryzyko walutowe:

- raport dzienny dla Departamentu Skarbu, udostępniony członkom Zarządu Banku,
- raport 2-tygodniowy dla Komitetu Zarządzania Aktywami i Pasywami,
- raport miesięczny oraz kwartalny dla Komitetu Zarządzania Aktywami i Pasywami oraz Zarządu Banku,
- raport półroczny dla Rady Nadzorczej.

2.2.3.3. Ryzyko płynności

Ryzyko płynności finansowej jest to ryzyko wystąpienia utraty zdolności do terminowego regulowania zobowiązań, na skutek niekorzystnego ukształtowania się struktury aktywów i zobowiązań oraz niedopasowania terminowego bieżących strumieni pieniężnych. Źródłem ryzyka płynności może być niedopasowanie strumieni pieniężnych, nagłe wycofanie depozytów przez depozytariuszy, koncentracja źródeł finansowania oraz portfela kredytowego, ograniczona sprzedawalność aktywów, niedotrzymanie zobowiązań przez kontrahentów Grupy lub inna nieprzewidziana sytuacja na rynku finansowym.

Ryzyko płynności Grupy jest zarządzane na poziomie Banku, ponieważ ze względu na specyfikę działalności spółek zależnych ponoszone przez nie ryzyko płynności jest nieistotne.

Ryzyko płynności finansowej w Banku identyfikowane jest w podziale na:

- płynność bieżącą,
- płynność rynkową instrumentów,
- płynność strukturalną.

Płynność bieżąca definiowana jest jako płynność monitorowana, zarządzana w horyzoncie czasowym do 7 dni i dotyczy w szczególności zarządzania rachunkiem w Departamencie Systemu Płatniczego NBP, rezerwą obowiązkową oraz saldami na rachunkach nostro.

Ryzyko płynności rynkowej instrumentów definiowane jest jako ryzyko związane z sytuacją, kiedy pozycja w aktywach nie może zostać upłynniona w krótkim czasie bez znacznego wpływu na jej cenę, a proces zarządzania płynnością rynkową instrumentów finansowych polega na ścisłym limitowaniu inwestycji w instrumenty o ograniczonej płynności.

Proces strukturalnego zarządzania płynnością obejmuje kształtowanie struktury bilansu, zapewniającej utrzymanie właściwego stopnia płynności średnioterminowej i długoterminowej. Dotyczy to zwłaszcza dopasowania terminów spłat kredytów udzielonych przez Bank z terminami zwrotów przyjętych depozytów klientów.

Zarządzanie ryzykiem płynności odbywa się w Banku na podstawie pisemnych instrukcji i procedur, w których są określone metody identyfikacji, pomiaru, monitorowania, limitowania oraz raportowania ryzyka płynności. W regulacjach określony jest także zakres kompetencji poszczególnych jednostek Banku w procesie zarządzania ryzykiem płynności.

W celu ograniczania ryzyka płynności Bank stosuje następujące limity płynności:

- nadzorcze limity płynności,
- limit na wskaźnik płynności szybkiej (do 1 miesiąca),
- limit na wskaźnik pokrycia pasywów niestabilnych aktywami płynnymi,
- maksymalny poziom kredytów, w tym kredytów hipotecznych.

Zgodnie z uchwałą KNF nr 386/2008, Bank monitoruje oraz przestrzega nadzorczych wskaźników płynności. W 2010 roku i latach ubiegłych Bank spełniał wymagania w zakresie minimalnych poziomów tych miar nadzorczych.

W celu określenia poziomu ryzyka płynności finansowej Bank wykorzystuje różne metody jego pomiaru i oceny, w tym:

- metodę kontraktowej i urealnionej luki płynności,
- badanie stabilności i koncentracji bazy depozytowej,
- metodę nadwyżki aktywów płynnych nad pasywami niestabilnymi,
- analizy szokowe.

Ograniczanie ryzyka płynności finansowej Banku odbywa się poprzez wykorzystanie najlepszych dostępnych dla Banku metod pomiaru dostosowanych do rodzaju i skali prowadzonej działalności. Bank kształtuje strukturę aktywów i zobowiązań, zapewniającą osiągnięcie zakładanych wskaźników finansowych, przy zaakceptowanym przez Bank poziomie ryzyka płynności. Co najmniej raz w roku Bank dokonuje przeglądu i weryfikacji wewnętrznych limitów płynności finansowej.

Bank posiada zdefiniowane plany awaryjnego działania w sytuacji nagłych wahań poziomu bazy depozytowej. Z analizy szybko dostępnych źródeł finansowania wynika, iż w sytuacjach hipotetycznie obniżonej płynności, Bank jest w stanie pozyskać środki w odpowiedniej wysokości, bez uruchamiania tzw. planów awaryjnych.

Bank kieruje się następującymi zasadami w procesie zarządzania ryzykiem płynności finansowej:

- utrzymywany jest akceptowalny poziom płynności, którego podstawą jest utrzymanie odpowiedniego zasobu aktywów płynnych,
- główne źródło finansowania aktywów Banku stanowią stabilne środki finansowania, w tym przede wszystkim baza depozytowa,
- podejmowane są działania w celu utrzymywania poziomu ryzyka płynności finansowej w ramach przyjętego profilu ryzyka.

Bank przygotowuje następujące cykliczne raporty dotyczące ekspozycji na ryzyko płynności:

- raport dzienny dla Departamentu Skarbu,
- raport 2-tygodniowy dla Komitetu Zarządzania Aktywami i Pasywami,
- raport miesięczny dla Komitetu Zarządzania Aktywami i Pasywami oraz Zarządu Banku,
- raport półroczny dla Rady Nadzorczej Banku.

Wskaźniki płynności kształtują się w ramach obowiązujących limitów ograniczających ryzyko płynności, co oznacza, iż płynność Banku utrzymuje się na bezpiecznym i stabilnym poziomie – ryzyko utraty płynności nie stanowi zagrożenia dla Banku.

Tabela na kolejnej stronie przedstawia zobowiązania finansowe Banku według daty zapadalności na podstawie umownych niezdyktowanych płatności.

Tabela nr 3 - Zobowiązania finansowe Grupy według daty zapadalności na podstawie umownych niezdykontowanych płatności według stanu na 31 grudnia 2010 roku (tys. zł)

Zobowiązania	Do 1 miesiąca włącznie	Powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy włącznie	Powyżej 3 miesięcy do 1 roku włącznie	Razem poniżej 12 miesięcy	Powyżej 1 roku do 5 lat włącznie	Powyżej 5 lat	Razem powyżej 12 miesięcy	O nieokreślonej zapadalności	Razem
Zobowiązania wobec Banku Centralnego	17	0	0	17	0	0	0	0	17
Zobowiązania wobec innych banków	2 332	0	0	2 332	0	0	0	0	2 332
Pochodne instrumenty finansowe	0	39 603	0	39 603	0	0	0	0	39 603
Zobowiązania wobec klientów	3 068 684	232 094	434 152	3 734 930	37 308	609	37 917	0	3 772 847
Rezerwy	0	0	0	0	0	0	0	6 892	6 892
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego	8	0	0	8	0	0	0	0	8
Pozostałe zobowiązania	88 844	1 443	1 172	91 459	1 465	24	1 489	320	93 268
Razem zobowiązania	3 159 885	273 140	435 324	3 868 349	38 773	633	39 406	7 212	3 914 967

2.2.3.4. Pozostałe ryzyka

Poza powyżej wymienionymi i szczegółowo opisanymi rodzajami ryzyka Grupa identyfikuje i ocenia następujące rodzaje ryzyka, które w ocenie Banku wymagają dodatkowego wyjaśnienia:

- ryzyko strategiczne,
- ryzyko reputacji,
- ryzyko braku zgodności.

Ryzyko strategiczne jest to ryzyko zmniejszenia dochodów i kapitału, a także możliwości utraty potencjalnych korzyści, wynikające ze zmian w otoczeniu biznesowym, braku reakcji na te zmiany oraz błędnych decyzji biznesowych lub wadliwej ich realizacji.

W kwietniu 2010 roku Rada Nadzorcza zatwierdziła „Strategię Banku Poczowego S.A. na lata 2010-2013”. Nowa strategia określiła pięć celów strategicznych oraz osiem inicjatyw strategicznych, służących osiągnięciu celów strategicznych. Doprecyzowanie sposobów osiągania celów określonych w Strategii odbywa się w strategiach szczegółowych, przygotowywanych przez poszczególne obszary Banku, przedstawiane do zatwierdzenia Zarządowi Banku. Monitorowanie realizacji Strategii ma na celu badanie skuteczności podejmowanych działań w ramach dążenia do osiągania celów Banku zdefiniowanych w Strategii oraz jakościową ocenę ryzyka strategicznego Banku.

Ryzyko reputacji jest to ryzyko związane z pogorszeniem się reputacji Banku w oczach jego obecnych lub potencjalnych klientów, akcjonariuszy i pracowników oraz związanym z nim odpływem klientów lub zahamowanym napływem nowych klientów. Jest to ryzyko związane z opinią obecnych lub potencjalnych klientów na temat danej instytucji finansowej, zmieniającą się w zależności od informacji, jakie napływają do klientów od samej instytucji, pozostałych usługobiorców oraz z otoczenia Banku.

Bank na bieżąco monitoruje i analizuje miary wskazujące na procesy związane z oceną i postrzeganiem Banku przez klientów, w szczególności w następujących wymiarach:

- wpływu negatywnych zdarzeń wewnętrznych i zewnętrznych na reputację Banku – w tym wymiarze jest to konsekwencja jakości obsługi i zarządzania oraz stosowanego modelu biznesowego, a także wpływu zdarzeń ryzyka operacyjnego,
- badania zmian wizerunku Banku w konfrontacji z przyjętymi wcześniej założeniami biznesowymi.

W związku z tym, że zdarzenia te są zazwyczaj elementem innych identyfikowanych rodzajów ryzyka, istnieją odpowiednie mechanizmy przepływu informacji na ich temat oraz przeciwdziałania ich negatywnym skutkom, m.in. poprzez schematy czynności w planach awaryjnego działania.

Ryzyko braku zgodności to ryzyko sankcji prawnych bądź regulaminowych, strat materialnych, strat finansowych lub utraty dobrej reputacji, na jakie narażony jest Bank w wyniku nie zastosowania się do odpowiednich przepisów i standardów. Zarządzanie ryzykiem braku zgodności ma na celu zapewnienie zgodności działania Banku z odpowiednimi prawami, przepisami i standardami.

Zarządzaniu ryzykiem braku zgodności podlegają w szczególności obszary związane z:

- przestrzeganiem ustawy Prawo bankowe oraz innych przepisów prawa polskiego oraz zagranicznego, w tym:
  - przestrzeganiem przepisów prawa Unii Europejskiej,
  - przestrzeganiem właściwych standardów rynkowych, dobrych praktyk i kodeksów postępowania przyjętych przez sektor bankowy,
- przeciwdziałaniem nadużyciom,

- przeciwdziałaniem praniu brudnych pieniędzy,
- ochroną danych osobowych,
- powstawaniem i zarządzaniem konfliktami interesów.

Identyfikacja zdarzeń ryzyka braku zgodności jest procesem ciągłym i odbywa się m.in. w oparciu o dane z bazy zdarzeń ryzyka operacyjnego, dane z bazy reklamacji, skarg i wniosków oraz zgłoszeń o uzasadnionym podejrzeniu popełnienia przestępstwa. Wykryte zdarzenia ryzyka braku zgodności lub zdarzenia wskazujące na możliwość zaistnienia ryzyka braku zgodności komórka ds. compliance ewidencjonuje w bazie zdarzeń ryzyka braku zgodności oraz podejmuje czynności wyjaśniające i mitygujące, mające na celu zlikwidowanie lub zminimalizowanie zarejestrowanego ryzyka braku zgodności.

Pomiar poziomu występującego ryzyka braku zgodności dokonywany jest za każdy kwartał. Dla potrzeb pomiaru i monitorowania poziomu ryzyka braku zgodności metodą matematyczną wyznaczone zostały trzy kluczowe obszary pomiaru tego ryzyka, którym przydzielono wagi i przypisano miary, wraz z ich wagami i ocenami. Zaistniałe zdarzenie braku zgodności jest ujmowane w adekwatnym obszarze oraz mierzone. Następnie wyliczany jest wynik ogólny w oparciu o poziom ryzyka w każdym z obszarów.

Ponadto, komórka ds. compliance opiniuje bankowe przepisy wewnętrzne pod kątem spójności i zgodności, zapewniając ich adekwatność do prowadzonej działalności, a także prowadzi stały monitoring zmian przepisów prawa krajowego oraz Unii Europejskiej, orzeczeń sądów krajowych i Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości, przez co możliwe jest płynne dostosowywanie się Banku do zmieniającego się otoczenia prawnego.

3. Stosowanie norm ostrożnościowych

3.1. Nazwa Banku

Pełna nazwa Banku brzmi Bank Pocztowy Spółka Akcyjna.

3.2. Opis jednostek w Grupie

W skład Grupy na dzień 31 grudnia 2010 roku wchodzi Bank oraz następujące spółki zależne, konsolidowane metodą pełną:

Tabela nr 4 - Procentowy udział Banku w kapitale spółek zależnych według stanu na 31 grudnia 2010 roku

Jednostka	Siedziba	Podstawowy przedmiot działalności	Udziały
Centrum Operacyjne Sp. z o.o.	Bydgoszcz	Działalność wspomagająca usługi finansowe	100 %
Spółka dystrybucyjna Banku Poczowego Sp. z o.o.	Warszawa	Pośrednictwo finansowe	100 %

Na dzień 31 grudnia 2010 roku udział w ogólnej liczbie głosów posiadany przez Bank w podmiotach zależnych jest równy udziałowi Banku w kapitałach tych jednostek.

Centrum Operacyjne Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zostało zawiązane przez Zarząd Banku Poczowego S.A., w dniu 20 maja 2010 roku na podstawie Aktu założycielskiego Spółki.

Zarząd Banku Poczowego S.A. działał w oparciu o:

- uchwałę Rady Nadzorczej Banku Poczowego S.A. nr VII/12/VIII/2010 z dnia 29 kwietnia 2010 roku w sprawie wyrażenia zgody na utworzenie spółki wsparcia operacyjnego Banku Poczowego S.A.;
- „Strategię Banku Poczowego na lata 2010 – 2013” zatwierdzoną uchwałą Rady Nadzorczej Banku Poczowego S.A. nr V/12/VIII/2010 z dnia 29 kwietnia 2010 roku;
- uchwałę Zarządu Banku Poczowego S.A. nr C2/XI/20/2010 z dnia 19 maja 2010 roku w sprawie powołania spółki wsparcia operacyjnego Banku Poczowego S.A.

Spółka rozpoczęła działalność z dniem 28 maja 2010 roku.

Podstawowa działalność Centrum Operacyjnego Sp. z o.o. według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007) została zakwalifikowana jako pozostała działalność wspomagająca usługi finansowe, z wyłączeniem ubezpieczeń i funduszy emerytalnych – symbol 6619Z. Spółka powstała w celu świadczenia profesjonalnych usług zaplecza/back-office dla produktów aktywnych i pasywnych wspomagających podstawową działalność bankową. Na dzień 31 grudnia 2010 roku Centrum Operacyjne Sp. z o.o. świadczyło usługi na rzecz Banku oraz na rzecz Spółki dystrybucyjnej Banku Poczowego Sp. z o.o.

Na dzień 31 grudnia 2010 roku kapitał zakładowy Spółki wynosi 3.284 tys. zł, w tym wniesiony aport w wysokości 784 tys. zł.

Spółka dystrybucyjna Banku Poczowego Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością została zawiązana przez Zarząd Banku Poczowego S.A., w dniu 20 maja 2010 roku na podstawie Aktu założycielskiego Spółki.

Reprezentanci Banku Poczowego S.A. działali w oparciu o:

- uchwałę Rady Nadzorczej Banku Poczowego S.A. nr VI/12/VIII/2010 z dnia 29 kwietnia 2010 roku w sprawie wyrażenia zgody na utworzenie spółki dystrybucyjnej Banku Poczowego S.A.;

- „Strategię Banku Poczowego na lata 2010 – 2013” zatwierdzoną uchwałą Rady Nadzorczej Banku Poczowego S.A. nr V/12/VIII/2010 z dnia 29 kwietnia 2010 roku;
- uchwałą Zarządu Banku Poczowego S.A. nr C2/X/20/2010 z dnia 19 maja 2010 roku w sprawie powołania spółki dystrybucyjnej Banku Poczowego S.A.

Spółka rozpoczęła działalność z dniem 28 maja 2010 roku.

Podstawowa działalność Spółki dystrybucyjnej Banku Poczowego Sp. z o.o. według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007) została zakwalifikowana jako pozostałe formy udzielania kredytów – symbol 6492Z. Spółka powstała w celu stworzenia mobilnych struktur sprzedażowych do produktów finansowych, w tym przede wszystkim współpracy z Bankiem Poczowym S.A. w zakresie dystrybucji produktów i usług Banku.

Spółka dystrybucyjna Banku Poczowego Sp. z o.o. na dzień 31 grudnia 2010 roku współpracowała z Bankiem Poczowym S.A. w zakresie dystrybucji jego produktów.

Na dzień 31 grudnia 2010 roku kapitał zakładowy Spółki wynosi 2.000 tys. zł.

3.3. Informacje o istotnych, istniejących lub przewidywanych przeszkodach natury prawnej lub praktycznej, w szybkim przekazaniu funduszy własnych albo spłacie zobowiązań między podmiotem dominującym a jego podmiotami zależnymi

Wszelkie transakcje wewnątrz Grupy, w tym spłata wzajemnych zobowiązań oraz przekazanie funduszy, odbywają się z zachowaniem przepisów prawa obowiązujących spółki, w tym w szczególności z zachowaniem zasad Kodeksu spółek handlowych oraz postanowień statutu poszczególnych podmiotów w Grupie.

W Grupie nie występują obecnie oraz zgodnie z najlepszą wiedzą nie przewiduje się wystąpienia istotnych przeszkód natury prawnej lub praktycznej w szybkim przekazywaniu funduszy własnych albo spłacie zobowiązań między podmiotem dominującym a spółkami zależnymi.

3.4. Łączna kwota niedoborów kapitału we wszystkich podmiotach zależnych nieobjętych konsolidacją oraz imienna lista tych podmiotów, przy czym niedobór kapitału jest rozumiany jako różnica między faktycznymi funduszami własnymi i minimalnym wymogiem kapitałowym

W Grupie nie występują podmioty zależne nieobjęte konsolidacją.

4. Fundusze własne

4.1. Podstawowe informacje dotyczące głównych właściwości i warunków odnoszących się do wszystkich pozycji i składników funduszy własnych

Fundusze własne składają się z funduszy podstawowych i uzupełniających. Na dzień 31 grudnia 2010 roku fundusze podstawowe Grupy obejmowały:

- fundusze zasadnicze (kapitał zakładowy, zapasowy i rezerwy),
- pozycje dodatkowe funduszy podstawowych (fundusz ogólnego ryzyka),
- pozycje pomniejszające fundusze własne (wartości niematerialne i prawne według ich wyceny bilansowej, ujemne różnice z wyceny instrumentów dłużnych zaklasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży).

Fundusze uzupełniające Grupy na koniec 2010 roku stanowiły określoną, przez stosowne przepisy, część dodatnich różnic z wyceny instrumentów dłużnych zaklasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży (tzw. DDS).

4.2. Suma funduszy własnych oraz wartość poszczególnych składników i pomniejszeń funduszy podstawowych i uzupełniających określonych w art. 127 ustawy – Prawo bankowe i Uchwale nr 381/2008 KNF

Poniższa tabela przedstawia sumę funduszy własnych oraz wartość poszczególnych składników i pomniejszeń funduszy podstawowych i uzupełniających określonych w art. 127 ustawy – Prawo bankowe i Uchwale Nr 381/2008 KNF zgodnie ze stanem na 31 grudnia 2010 roku.

Tabela nr 5 - Struktura funduszy własnych Grupy według stanu na 31 grudnia 2010 roku (w tys. zł)

Pozycja	Kwota
Kapitały podstawowe	266 991
Fundusze zasadnicze	219 303
Kapitał zakładowy	97 290
Kapitał zapasowy	32 727
Kapitał rezerwowy	89 286
Pozycje dodatkowe funduszy podstawowych	74 695
Fundusz ogólnego ryzyka	74 695
Pozycje pomniejszające fundusze podstawowe	-27 007
Fundusze uzupełniające	3 152
Fundusze własne uzupełniające z aktualizacji wyceny	3 152
Fundusze własne	270 143

Na koniec 2010 roku ponad 98,8% funduszy własnych stanowiły fundusze własne podstawowe. Oznacza to, iż baza kapitałowa Grupy składa się z funduszy o najwyższej jakości charakteryzujących się największym poziomem stabilności.

W powyższej tabeli dodatkowo przedstawiono właściwość poszczególnych składników funduszy własnych z punktu widzenia ich zmienności. Jako składniki zmienne określono te, których wartość zmienia się w cyklu miesięcznym. Pozycjami zmiennymi są:

- wartości niematerialne i prawne z tytułu ich amortyzacji oraz inwestycji rozwojowych i odtworzeniowych Banku,
- dodatnie lub ujemne zmiany wyceny papierów wartościowych zakwalifikowanych jako dostępne do sprzedaży wynikające ze zmian ich cen rynkowych.

4.3. Kwota kapitału krótkoterminowego oraz składniki zaliczone do kapitału krótkoterminowego określone zgodnie z § 5 ust. 1 Uchwały nr 380/2008 KNF

Grupa nie korzysta z kapitału krótkoterminowego.

4.4. Pozycje wymienione w § 2 ust. 1 pkt 3 i 4 Uchwały nr 381/2008 KNF

Grupa nie stosuje metody wewnętrznych ratingów, jak również nie posiada ekspozycji sekurytyzacyjnych.

4.5. Dla banków, o których mowa w § 5 ust. 4 Uchwały nr 380/2008 KNF – suma funduszy własnych i kapitału krótkoterminowego

Grupa nie korzysta z kapitału krótkoterminowego.

5. Przestrzeganie wymogów kapitałowych, o których mowa w art. 128 ustawy - Prawo bankowe

5.1. Opis metody stosowanej przez Bank do oceny adekwatności kapitału wewnętrznego stanowiącego wsparcie bieżącej i przyszłej działalności banku

Wyznaczając kapitał wewnętrzny Grupa stosuje metodę opartą na minimalnym wymogu kapitałowym (tzw. „Filar I +”), tzn. przyjmuje, że kapitał wewnętrzny dla rodzajów ryzyka w Filarze I jest równy wymogowi kapitałowemu. Podczas procesu identyfikacji istotnych rodzajów ryzyka w działalności Banku, po uwzględnieniu skali i złożoności działania określany jest wachlarz dodatkowych rodzajów ryzyka, które zdaniem Zarządu Banku nie są w pełni ujęte w ramach rodzajów ryzyka w Filarze I, w celu optymalnego dostosowania struktury kapitału wewnętrznego do rzeczywistych potrzeb kapitałowych, odzwierciedlających faktyczny poziom ekspozycji na ryzyko.

W 2010 roku Grupa wyliczała dodatkowo kapitał wewnętrzny dla następujących rodzajów ryzyka, uznanych w procesie identyfikacji za istotne:

- ryzyka koncentracji,
- ryzyka rezydualnego,
- ryzyka kredytowego filara II,
- ryzyka stopy procentowej księgi bankowej,
- ryzyka braku zgodności,
- ryzyka reputacji,
- ryzyka strategicznego,
- ryzyka cyklu gospodarczego,
- ryzyka modeli.

Kapitał wewnętrzny dla powyższych rodzajów ryzyka wyliczany jest na podstawie wewnętrznych metod zaakceptowanych przez Zarząd Banku uwzględniających skalę i specyfikę działania Grupy w kontekście danego rodzaju ryzyka. Większość metod ma charakter macierzowy, które z jednej strony biorą pod uwagę poziom ryzyka, z drugiej niezależnie ocenianą jakość zarządzania danym ryzykiem. Podejście takie motywuje do wdrażania skutecznych metod zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka i racjonalizacji ich poziomu.

Dodatkowo przy wyznaczaniu kapitału wewnętrznego, Bank stosuje konserwatywne podejście w zakresie uwzględnienia efektu dywersyfikacji ryzyka pomiędzy poszczególnymi rodzajami ryzyka.

Ze względu na specyfikę ryzyka płynności oraz wzorując się na rozwiązaniach oraz standardach i praktykach rynkowych, Bank nie wyznacza dodatkowego kapitału wewnętrznego na to ryzyko. Z tego względu jednak przywiązuje szczególną uwagę do oceny procesu jego zarządzania.

Zarządzanie adekwatnością kapitałową ma na celu utrzymywanie posiadanych przez Bank kapitałów na poziomie nie niższym niż wymagany przez zewnętrzne i wewnętrzne regulacje. Regulacje te uzależniają wymagany poziom kapitałów od skali działalności i podejmowanego przez Grupę ryzyka. W tym celu Grupa regularnie:

- identyfikuje ryzyka istotne z punktu widzenia swojej działalności,
- zarządza istotnymi rodzajami ryzyka,
- wyznacza kapitał wewnętrzny, który zobowiązuje się posiadać na wypadek materializacji ryzyka,
- kalkuluje i raportuje miary adekwatności kapitałowej,
- dokonuje alokacji kapitału wewnętrznego na obszary biznesowe,

- ogranicza poziom niezbędnego kapitału wewnętrznego poprzez system limitów dla poszczególnych obszarów działalności,
- porównuje potrzeby kapitałowe z kapitałem posiadanym,
- integruje proces oceny adekwatności kapitałowej z procesem opracowywania Strategii Banku, planów finansowych i sprzedażowych,
- prognozuje miary adekwatności kapitałowej w celu określenia możliwości rozwoju swojej działalności.

Miary adekwatności kapitałowej

Zgodnie z Ustawą Prawo Bankowe w 2010 roku Grupa była zobowiązana do utrzymywania współczynnika wypłacalności wyznaczanego jako iloraz funduszy własnych i 12,5 krotności całkowitego wymogu kapitałowego na poziomie powyżej 8%.

Posiadana przez Grupę baza kapitałowa umożliwia utrzymywanie współczynnika wypłacalności na poziomie wyższym od wymaganego minimum ustawowego (8%). Grupa w 2010 roku posiadała stabilną strukturę funduszy własnych, gdzie prawie 100% funduszy stanowiły fundusze podstawowe, tzn. fundusze o najwyższej jakości z punktu widzenia oceny nadzorczej.

Na 31 grudnia 2010 roku współczynnik wypłacalności kształtował się na poziomie 13%.

Dodatkowo Grupa monitoruje wewnętrzny współczynnik wypłacalności (fundusze własne / 12,5 * kapitał wewnętrzny), na który nałożony jest limit zgodny z wymogami nadzorczymi tj. 8,0%.

W roku 2010 roku poziom współczynnika wypłacalności oraz poziom wewnętrznego współczynnika wypłacalności nie spadł poniżej wymaganego poziomu regulacyjnego (tj. nie nastąpiło przekroczenie nadzorczych norm adekwatności kapitałowej).

Prognozy miar adekwatności kapitałowej

Grupa w celu określenia możliwości rozwojowych w ramach systemu raportowego cyklicznie aktualizuje prognozę poszczególnych miar adekwatności kapitałowej.

Miary te prognozowane są w:

- krótkim horyzoncie czasowym, tj. na koniec najbliższego półrocza oraz roku,
- średnim horyzoncie czasowym na koniec I półrocza następnego roku (okres możliwego zasilenia funduszy własnych z zysku bieżącego),
- długim horyzoncie czasowym zgodnie z okresem obowiązywania aktualnej Strategii Banku.

Zgodnie z aktualnymi prognozami krótko-, średnio- i długoterminowymi, miary adekwatności kapitałowej Grupy kształtują się powyżej minimalnych poziomów regulacyjnych. Niezależnie, w ramach procesu zarządzania kapitałem, Grupa posiada awaryjne plany kapitałowe. Plany te określają sposoby optymalizacji i dostosowania poziomu ryzyka i kapitału wewnętrznego do poziomu kapitału, a także sposoby jego zwiększenia.

5.2. Kwoty stanowiące 8% ekspozycji ważonej ryzykiem oddzielnie dla każdej z klas ekspozycji określonych w § 20 ust. 1 załącznika nr 4 do Uchwały nr 380/2008 KNF (przy zastosowaniu metody standardowej)

Poniższa tabela przedstawia kwoty stanowiące 8% ekspozycji ważonej ryzykiem oddzielnie dla każdej z klas ekspozycji określonych w § 20 ust. 1 załącznika nr 4 do Uchwały nr 380/2008 KNF według stanu na 31 grudnia 2010 roku. (obecnie § 20 ust. 1 załącznika nr 4 do Uchwały nr 76/2010).

Tabela nr 6 - Kwoty stanowiące 8% ekspozycji ważonych ryzykiem w podziale na klasy ekspozycji według stanu na 31 grudnia 2010 roku (w tys. zł)

klasa ekspozycji	8% ekspozycji ważonych ryzykiem
Rządy i banki centralne	0
Samorządy terytorialne i władze lokalne	5 483
Organy administracji i podmioty nieprowadzące działalności gospodarczej	13 462
Instytucje	1 463
Przedsiębiorcy	26 491
Detaliczne	56 575
Zabezpieczenie na nieruchomościach	18 689
Przeterminowane	2 170
Pozostałe	6 009
Razem	130 342

5.3. Kwoty stanowiące 8% ekspozycji ważonej ryzykiem oddzielnie dla każdej z klas ekspozycji określonych w § 6 ust. 1 załącznika nr 5 do Uchwały nr 380/2008 KNF

Grupa nie stosuje metody wewnętrznych ratingów do wyliczenia wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego.

5.4. Kwota minimalnych wymogów kapitałowych, o których mowa w § 6 ust. 1 pkt 2 – 5 Uchwały nr 380/2008 KNF, łącznie oraz oddzielnie dla każdego rodzaju ryzyka

Istotnym założeniem warunkującym kształtowanie się poziomu całkowitego wymogu kapitałowego, jest nieznaczająca skala działalności handlowej.

W 2010 roku Grupa dla celów wyznaczania całkowitego wymogu kapitałowego stosowała metody wynikające z Uchwały nr 76/2010 KNF (zmieniającej uchwałę nr 380/2008 KNF), w tym w szczególności stosowała metodę:

- standardową do obliczania wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego zgodnie z załącznikiem 4 do w/w uchwały,
- uproszczoną technikę ujmowania zabezpieczeń, w której waga ryzyka kontrahenta jest zastępowana wagą ryzyka zabezpieczenia (jego wystawcy), zgodnie z załącznikiem 17 do w/w uchwały,
- podstawową do obliczania wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka walutowego zgodnie z załącznikiem 6 do w/w uchwały,
- metodę zgodną z załącznikiem 12 do w/w uchwały dla wyliczenia wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka przekroczenia limitu koncentracji zaangażowań i limitu dużych zaangażowań,
- zgodną z załącznikiem 13 do w/w uchwały dla wyliczenia wymogu kapitałowego z tytułu przekroczenia progu koncentracji kapitałowej,
- wskaźnika podstawowego do obliczania wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka operacyjnego zgodnie z załącznikiem 14 do w/w uchwały,
- zgodną z załącznikiem 7 do w/w uchwały dla wyliczenia wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka cen towarów.

W związku z nieznacznym poziomem realizowanych operacji walutowych wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka walutowego w Grupie wyniósł 0,00 zł. Podobnie łączny wymóg kapitałowy z tytułu przekroczenia limitu koncentracji zaangażowań i limitu dużych zaangażowań, łączny wymóg kapitałowy z tytułu przekroczenia progu koncentracji kapitałowej oraz wymóg kapitałowy z tytułu cen towarów przyjmowały wartość zerową w Grupie. Oznacza to, iż na koniec 2010 roku Grupa posiadała wymóg kapitałowy wyłącznie z tytułu ryzyka kredytowego i ryzyka operacyjnego.

Tabela nr 7 - Wymóg kapitałowy w podziale na rodzaje ryzyka w Filarze I według stanu na 31 grudnia 2010 roku (w tys. zł)

Rodzaj ryzyka	Wymóg kapitałowy
Ryzyko kredytowe	130 342
Ryzyko operacyjne	31 115
Całkowity wymóg kapitałowy (Filar I)	161 457

5.5. Kwota minimalnego wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka operacyjnego określonego zgodnie z załącznikiem nr 14 do Uchwały nr 380/2008 KNF - oddzielnie dla każdej z zastosowanych metod

Grupa dokonuje wyliczenia wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka operacyjnego w oparciu o **metodę podstawowego wskaźnika**. Wymóg kapitałowy zgodnie z zastosowaną metodą na dzień 31 grudnia 2010 roku wynosił 31 115 tys. zł.

6. Ryzyko kredytowe i ryzyko rozmycia

6.1. Definicje należności przeterminowanych i z rozpoznaną utratą wartości, stosowane dla celów rachunkowości

Na każdy dzień bilansowy Grupa ocenia, czy istnieją obiektywne dowody utraty wartości składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych. Składnik aktywów finansowych lub grupa aktywów finansowych tracą wartość, a strata z tytułu utraty wartości jest poniesiona wtedy i tylko wtedy, gdy istnieją obiektywne dowody utraty wartości wynikające z jednego lub więcej zdarzeń mających miejsce po początkowym ujęciu składnika aktywów („zdarzenie powodujące stratę”), a zdarzenie (lub zdarzenia) powodujące stratę ma wpływ na oczekiwane przyszłe przepływy pieniężne wynikające ze składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych, których wiarygodne oszacowanie jest możliwe. Do obiektywnych dowodów utraty wartości należą np. znaczące trudności finansowe dłużnika, niespłacenie lub zaleganie ze spłacaniem odsetek lub nominału, wysokie prawdopodobieństwo upadłości lub innej reorganizacji finansowej dłużnika, obserwowane dane wskazujące na możliwy do zmierzenia spadek oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych.

Przesłanki utraty wartości podzielone są na dwie grupy:

- 1) ilościowe: opóźnienie w spłacie raty kapitałowej lub odsetkowej przekracza 90 dni,
- 2) jakościowe:
  - a) kryteria twarde (obowiązkowe):
    - wypowiedzenie umowy kredytowej bądź upadłość kredytobiorcy, jego likwidacja lub wszczęte postępowanie naprawcze wobec dłużnika,
    - restrukturyzacja zadłużenia poprzez zawarcie aneksu (np. dotyczącego wydłużenia okresu kredytowania, zmiany harmonogramu płatności, znaczącej zmiany zabezpieczeń itp.), który w innym przypadku nie zostałby zawarty,
    - umorzenie części kredytu, układ, ugoda,
  - b) kryteria miękkie, czynniki podlegające ocenie eksperckiej analityka dokonującego oceny:
    - opóźnienia lub brak spłat rat kapitałowych lub odsetkowych nie przekraczające 90 dni,
    - niekorzystne zmiany sytuacji finansowej kredytobiorcy,
    - negatywne zmiany czynników makroekonomicznych, które mają wpływ na branżę, w której działa kredytobiorca,
    - negatywne zmiany w wewnętrznej strukturze organizacyjnej czy strukturze kierownictwa,
    - utrata rynków zbytu lub znaczących klientów,
    - zmiana przepisów prawa mająca negatywny wpływ na funkcjonowanie kredytobiorcy,
    - znaczący spadek cen rynkowych zabezpieczeń ekspozycji,
    - przegrana istotna sprawa sporna mogąca spowodować istotne straty,
    - niedostarczenie przez kredytobiorcę dokumentów dotyczących jego sytuacji ekonomiczno-finansowej,
    - inne, o ile mogą wpłynąć na przewidywane przepływy pieniężne.

6.2. Opis stosowanego podejścia i metod przyjętych do ustalania korekt wartości i rezerw

Należności od innych banków oraz kredyty i pożyczki udzielone klientom

W przypadku należności od innych banków oraz kredytów i pożyczek udzielonych klientom wycenianych według zamortyzowanego kosztu, w pierwszej kolejności Grupa rozważa, czy istnieją obiektywne dowody utraty wartości pojedynczych składników aktywów finansowych, które indywidualnie są znaczące, a także łącznie w przypadku aktywów finansowych, które indywidualnie nie są znaczące. W przypadku stwierdzenia, że nie istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości indywidualnie ocenianego składnika aktywów finansowych, niezależnie od tego, czy jest on znaczący, czy też nie, składnik ten jest włączany do grupy aktywów finansowych o podobnej charakterystyce ryzyka kredytowego i łącznie oceniany pod względem utraty wartości. Aktywa oceniane indywidualnie pod

względem utraty wartości, w przypadku których Grupa dokonuje odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości lub postanawia taki odpis dalej ujmować, nie są uwzględniane w łącznej ocenie utraty wartości.

Jeżeli istnieją dowody, że została poniesiona strata z tytułu utraty wartości, to kwota odpisu aktualizującego równa się różnicy pomiędzy wartością bilansową składnika aktywów a wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych (z wyłączeniem przyszłych strat kredytowych). Wartość bilansową składnika aktywów obniża się poprzez zastosowanie rachunku rezerw i kwota straty ujmowana jest w rachunku zysków i strat. W przypadku aktywów finansowych, dla których dokonano odpisu z tytułu utraty wartości, przychody odsetkowe są ujmowane przy zastosowaniu stopy procentowej użytej do zdyskontowania przyszłych przepływów pieniężnych dla celów oszacowania straty z tytułu utraty wartości. Kredyty wraz z dotyczącymi ich odpisami z tytułu utraty wartości są spisywane w momencie, gdy brak jest realnych perspektyw przyszłych odzysków oraz wszystkie zabezpieczenia zostały zrealizowane i przeniesione na rzecz Grupy. Jeśli w następnym okresie strata z tytułu utraty wartości zwiększyła się bądź zmniejszyła z powodu zdarzenia, które miało miejsce po ujęciu utraty wartości, to uprzednio ujętą stratę z tego tytułu zwiększa się bądź zmniejsza poprzez skorygowanie rachunku rezerw.

Wartość bieżąca oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych jest ustalana przy użyciu pierwotnej efektywnej stopy procentowej dla danego instrumentu finansowego. Jeżeli pożyczka bądź należność mają przypisaną zmienną stopę procentową, to stopa dyskontowa dla wyceny utraty wartości jest bieżącą efektywną stopą procentową. Kalkulacja wartości bieżącej oszacowanych przepływów pieniężnych związanych z zabezpieczonym zastawem składnikiem aktywów odzwierciedla przychyły pieniężne, które mogą powstać w wyniku egzekucji, pomniejszone o koszty związane z pozyskaniem i sprzedażą zabezpieczenia, niezależnie od tego, czy dokonanie egzekucji jest prawdopodobne.

Dla celów łącznej oceny utraty wartości, aktywa finansowe grupowane są według podobnych charakterystyk ryzyka kredytowego, które wskazują na zdolność dłużnika do spłaty całości zobowiązania zgodnie z warunkami umowy, np. na podstawie oceny ryzyka kredytowego lub procesu oceniania według przyjętej skali, z uwzględnieniem typu składnika aktywów, branży, obszaru geograficznego, rodzaju zabezpieczenia, opóźnienia w spłacie i innych istotnych czynników.

Przyszłe przepływy pieniężne w grupie aktywów finansowych, dla których utrata wartości oceniana jest łącznie, są szacowane na podstawie historii strat dla aktywów o podobnych charakterystykach ryzyka kredytowego. Dane historyczne dotyczące strat są korygowane na podstawie dostępnych bieżących danych, tak aby odzwierciedlić oddziaływanie bieżących warunków, które nie miały wpływu w okresie, na którym opierają się dane historyczne dotyczące strat, jak też, aby wyeliminować czynniki mające wpływ na dane historyczne, a niewystępujące obecnie. Oszacowania zmian przyszłych przepływów pieniężnych odzwierciedlają i zasadniczo są zgodne ze zmianami powiązanych dostępnych danych w poszczególnych okresach (takich jak stopa bezrobocia, ceny nieruchomości, ceny towarów, status płatności oraz inne czynniki, które wskazują na poniesione w grupie straty i ich rozmiary). Metodologia i założenia przyjęte do oszacowania przyszłych przepływów pieniężnych są regularnie przeglądane w celu zmniejszenia rozbieżności pomiędzy stratami szacowanymi a rzeczywistymi.

Należności z tytułu kredytów preferencyjnych udzielonych w ramach rządowego programu "Rodzina na swoim" (w przypadku których preferencyjność polega na tym, iż część należnych Bankowi odsetek, w okresie pierwszych ośmiu lat spłaty pokrywana jest przez Skarb Państwa – dopłaty do oprocentowania realizowane są przez Bank Gospodarstwa Krajowego) rozpoznawane są w momencie udzielenia kredytu w wysokości wypłaconych środków, a należności od Banku Gospodarstwa Krajowego są ujmowane w momencie wymagalności części odsetkowej raty, po spełnieniu przez kredytobiorcę warunku zapłaty części kapitałowej rat. Przychody odsetkowe z tytułu powyższych kredytów otrzymywane od klientów oraz od Banku Gospodarstwa Krajowego prezentowane są łącznie, jako przychody odsetkowe od kredytów na nieruchomości od osób fizycznych.

Aktywa finansowe utrzymywane do terminu zapadalności

W przypadku aktywów finansowych utrzymywanych do terminu zapadalności na każdy dzień bilansowy Grupa indywidualnie ocenia, czy istnieją obiektywne dowody utraty wartości składnika aktywów finansowych. Jeśli

istnieją obiektywne dowody, że została poniesiona strata z tytułu utraty wartości, to kwota odpisu aktualizującego równa się różnicy pomiędzy wartością bilansową składnika aktywów a wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych. Wartość bilansową składnika aktywów obniża się, a kwotę straty ujmuje się w rachunku zysków i strat w pozycji „Wynik z tytułu odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości”.

Jeśli w następnym okresie strata z tytułu utraty wartości zmniejszyła się, a zmniejszenie to można w obiektywny sposób powiązać ze zdarzeniem następującym po ujęciu utraty wartości, to uprzednio ujętą stratę z tego tytułu odwraca się. Kwotę odwróconej straty ujmuje się w rachunku zysków i strat w pozycji „Wynik z tytułu odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości”.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

W przypadku aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży na każdy dzień bilansowy Grupa ocenia, czy istnieją obiektywne dowody utraty wartości składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych.

W przypadku inwestycji kapitałowych klasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży, do obiektywnych dowodów utraty wartości zalicza się znaczący bądź utrzymujący się spadek wartości godziwej składnika aktywów finansowych poniżej kosztu.

Jeżeli nastąpiła utrata wartości składnika aktywów finansowych, to skumulowane straty – będące różnicą pomiędzy kosztem nabycia a bieżącą wartością godziwą, pomniejszone o wszelkie straty z tytułu utraty wartości tego składnika aktywów uprzednio ujęte w rachunku zysków i strat – wyksięguje się z kapitału własnego i ujmuje w rachunku zysków i strat w pozycji „Wynik z tytułu odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości”.

Strat z tytułu utraty wartości inwestycji kapitałowych nie poddaje się odwróceniu przez rachunek zysków i strat; wzrost ich wartości godziwej po ujęciu straty z tytułu utraty wartości ujmowany jest bezpośrednio w innych całkowitych dochodach.

W przypadku instrumentów dłużnych klasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży, ocena czy istnieją obiektywne dowody utraty wartości składnika aktywów finansowych odbywa się na takich samych zasadach, jak w przypadku aktywów finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu.

W przypadku aktywów finansowych, dla których dokonano odpisu z tytułu utraty wartości, przychody odsetkowe są ujmowane przy zastosowaniu stopy procentowej użytej do zdyskontowania przyszłych przepływów pieniężnych dla celów oszacowania straty z tytułu utraty wartości.

Jeśli w następnym okresie wartość godziwa instrumentu dłużnego dostępnego do sprzedaży wzrośnie, a wzrost ten może być obiektywnie łączony ze zdarzeniem następującym po ujęciu straty z tytułu utraty wartości w rachunku zysków i strat, to kwotę odwracanego odpisu ujmuje się w rachunku zysków i strat w pozycji „Wynik z tytułu odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości”.

Aktywa finansowe wyceniane według kosztu

Jeśli występują obiektywne dowody, że nastąpiła utrata wartości nienotowanego instrumentu kapitałowego, który nie jest wyceniany według wartości godziwej, gdyż jego wartości godziwej nie można wiarygodnie ustalić, to kwotę straty z tytułu utraty wartości ustala się jako różnicę pomiędzy wartością bilansową składnika aktywów finansowych oraz wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych przy zastosowaniu bieżącej rynkowej stopy zwrotu dla podobnych aktywów finansowych. Tak ustalonych strat z tytułu utraty wartości nie poddaje się odwróceniu.

6.3. Łączna kwota ekspozycji według wyceny bilansowej (po korektach rachunkowych), bez uwzględnienia skutków ograniczania ryzyka kredytowego i średnia kwota ekspozycji w danym okresie w podziale na klasy

Tabela poniżej przedstawia kwotę ekspozycji, bez uwzględnienia skutków ograniczania ryzyka kredytowego i średnie kwoty ekspozycji, w podziale na klasy ekspozycji według stanu na 31 grudnia 2010 roku.

Tabela nr 8 - Łączna kwota ekspozycji według wyceny bilansowej w podziale na klasy ekspozycji według stanu na 31 grudnia 2010 roku (w tys. zł)

Klasy ekspozycji	Łączna kwota ekspozycji bilansowych	Średnia kwota ekspozycji bilansowych
Rządy i banki centralne	1 495 972	1 322 005
Samorządy terytorialne i władze lokalne	342 688	326 775
Organy administracji i podmioty nieprowadzące działalności gospodarczej	165 258	132 103
Instytucje-banki	37 884	277 550
Przedsiębiorcy	358 902	302 000
Detaliczne	924 203	816 297
Zabezpieczenie na nieruchomościach	657 938	421 245
Przeterminowane	29 296	14 857
Pozostałe	121 581	62 880
Razem	4 133 722	3 675 711

6.4. Struktura geograficzna ekspozycji w rozbiciu na obszary ważne pod względem istotnych klas ekspozycji wraz z dodatkowymi informacjami, jeżeli są istotne

Struktura geograficzna ekspozycji nie jest prezentowana, ponieważ Grupa prowadzi działalność na terenie Rzeczypospolitej Polskiej.

6.5. Struktura branżowa ekspozycji lub w podziale według typu kontrahenta, w rozbięciu na klasy ekspozycji, wraz z dodatkowymi informacjami, jeżeli są istotne

Tabela poniżej przedstawia kwotę ekspozycji w podziale na typ kontrahenta oraz strukturę branżową według stanu na 31 grudnia 2010 roku.

Tabela nr 9 - Kredyty i pożyczki udzielone klientom (wartość bilansowa netto) według typu kontrahenta i klas według stanu na 31 grudnia 2010 roku (w tys. zł)

Klasa ekspozycji	Osoby prywatne	Podmioty instytucjonalne i samorządowe	Odsetki	Razem
Rządy i banki centralne	0	39 603	X	39 603
Samorządy terytorialne i władze lokalne	0	342 712	X	342 712
Organy administracji i podmioty nieprowadzące działalności gospodarczej	0	159 215	X	159 215
Institucje-banki	6 254	4 290	X	10 544
Przedsiębiorcy	10 579	315 098	X	325 677
Detaliczne	896 650	18 602	X	915 252
Zabezpieczenie na nieruchomościach	652 547	5 600	X	658 147
Przeterminowane	21 560	7 345	X	28 905
Odsetki	X	X	8 780	8 780
Razem	1 587 590	892 465	8 780	2 488 835

6.6. Struktura ekspozycji według okresów zapadalności w podziale na klasy ekspozycji, wraz z dodatkowymi informacjami, jeżeli są istotne

Tabela poniżej przedstawia kwotę ekspozycji w podziale na okresy zapadalności według stanu na 31 grudnia 2010 roku.

Tabela nr 10 - Kredyty i pożyczki udzielone klientom (wartość bilansowa netto) w podziale na terminy zapadalności według stanu na 31 grudnia 2010 roku (w tys. zł)

Oskres zapadalności	Kredyty i pożyczki
Do 1 miesiąca	82 535
Powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	74 293
Powyżej 3 miesięcy do 1 roku	274 914
Powyżej 1 roku do 5 lat	923 847
Powyżej 5 lat	1 041 315
Dla których termin zapadalności upłynął	83 151
Odsetki	8 780
Razem	2 488 835

6.7. W rozbiciu na istotne branże lub typy kontrahentów kwoty: ekspozycji zagrożonych z rozpoznaną utratą wartości, salda korekt wartości i rezerw oraz korekt wartości i rezerw w danym okresie.

Tabela poniżej przedstawia kwotę ekspozycji zagrożonych z rozpoznaną utratą wartości w podziale na rodzaj kontrahentów według stanu na 31 grudnia 2010 roku.

Tabela nr 11 - Kredyty i pożyczki udzielone klientom z rozpoznaną utratą wartości w podziale na rodzaj kontrahentów według stanu na 31 grudnia 2010 roku (w tys. zł)

Typy kontrahentów	wartość bilansowa brutto	odpisy z tytułu utraty wartości	wartość bilansowa netto
Osoby prywatne	76 629	50 766	25 863
Podmioty instytucjonalne	108 710	8 879	99 831
Jednostki samorządu terytorialnego	0	0	0
Odsetki	472	281	191
Razem	185 811	59 926	125 885

6.8. Kwoty ekspozycji zagrożonych bądź z rozpoznaną utratą wartości – przedstawione oddzielnie, w podziale na istotne obszary geograficzne, obejmujące w miarę możliwości kwoty korekt wartości i rezerw związane z każdym obszarem geograficznym

Struktura geograficzna ekspozycji nie jest prezentowana, ponieważ Grupa prowadzi działalność na terenie Rzeczypospolitej Polskiej.

6.9. Uzgodnienie zmian stanów korekt wartości i rezerw z tytułu ekspozycji z rozpoznaną utratą wartości

Tabela poniżej przedstawia zmiany stanów korekt wartości i rezerw z tytułu ekspozycji z rozpoznaną utratą wartości według stanu na 31 grudnia 2010 roku.

Tabela nr 12 - Zmiana stanu odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek udzielonych klientom według stanu na 31 grudnia 2010 roku (w tys. zł) */

Stan odpisów aktualizujących na dzień 1 stycznia 2010 roku	72 145
Utworzone w okresie	26 293
Rozwiązane w okresie	-17 157
Odpisy wykorzystane	-4 805
Stan odpisów aktualizujących na dzień 31 grudnia 2010 roku	76 476

*/ Stan odpisów dotyczy ekspozycji bilansowych z rozpoznaną utratą wartością oraz ekspozycji bilansowych, na które został utworzony odpis IBNR

7. Ryzyko kredytowe kontrahenta

7.1. Opis metodologii stosowanej do przypisania kapitału wewnętrznego i limitów kredytowych dla ekspozycji na ryzyko kredytowe kontrahenta

Obowiązujące w Grupie wewnętrzne limity koncentracji wierzytelności oraz poziomy referencyjne dzielą się na następujące rodzaje:

- Limity ze względu na rodzaj branży,
- Limity ze względu na rodzaj zabezpieczenia, w tym limity ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie w rozumieniu Rekomendacji S,
- Limity ze względu na rodzaj produktu,
- Poziomy referencyjne.

W okresach rocznych dokonuje się przeglądu oraz aktualizacji obowiązujących w Grupie limitów koncentracji zaangażowań kredytowych, jak również parametryzacji limitów pod względem bieżącej i planowanej struktury portfela kredytowego.

7.2. Opis zasad polityki w zakresie zabezpieczeń kredytowych i tworzenia rezerw kredytowych oraz narażenia na ryzyko niekorzystnej zmiany wartości zabezpieczenia

Zasady polityki w zakresie zabezpieczeń kredytowych i tworzenia rezerw kredytowych oraz narażenia na ryzyko niekorzystnej zmiany wartości zabezpieczenia odnoszą się wyłącznie do działalności Banku.

W Banku dąży się do przyjmowania zabezpieczeń najwyższej jakości. Podstawowymi kryteriami oceny jakości przedmiotu zabezpieczenia jest jego wartość rynkowa oraz płynność. Przy ocenie jakości zabezpieczenia Bank przyjmuje zasadę ostrożnego szacowania zarówno wartości rynkowej, jak i likwidacyjnej zabezpieczenia mając na uwadze, iż wymuszona sprzedaż składników majątkowych stanowiących zabezpieczenie kredytu powoduje, że uzyskiwana cena sprzedaży jest niższa niż rzeczywista wartość tego majątku. Stosowany system zabezpieczeń ma na celu ograniczenie ryzyka kredytowego w Banku i regulowany jest odrębnymi przepisami wewnętrznymi.

W Banku stosowane formy zabezpieczenia transakcji kredytowych uzależnione są od:

- rodzaju ryzyka,
- wielkości i rodzaju zaangażowania,
- okresu zaangażowania,
- przyjętych innych form minimalizacji ryzyka lub jego skutków.

W Banku przyjmuje się następujące prawne zabezpieczenia kredytów:

- weksel własny in blanco,
- weksel własny in blanco z klauzulą „nie na zlecenie”,
- poręczenie wekslowe (awal),
- poręczenie cywilne,
- gwarancję bankową,
- cesję wierzytelności,
- cesję praw z polisy ubezpieczeniowej,
- przewłaszczenie na zabezpieczenie,
- zastaw rejestrowy,

- kaucję,
- blokadę środków na rachunkach bankowych,
- hipotekę zwykłą,
- hipotekę kaucyjną,
- fundusz gwarancyjny,
- ubezpieczenie na życie, od utraty pracy, okresowej spłaty kredytu.

Dażąc do minimalizacji poziomu ryzyka kredytowego w Banku stosuje się zasadę, iż:

- jakość stosowanych zabezpieczeń transakcji kredytowych powinna gwarantować zwrot wierzytelności Banku w możliwie krótkim okresie i przy maksymalnie niskich kosztach obsługi zobowiązania,
- na etapie rozpatrywania transakcji kredytowej, mając na uwadze regułę ostrożnej wyceny, wartość poszczególnych przedmiotów zabezpieczenia koryguje się współczynnikami ustalonymi dla poszczególnych grup aktywów. Wartość stosowanych zabezpieczeń powinna obejmować obok długu głównego, odsetki należne i karne, prowizję Banku, odszkodowania z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania oraz poniesione koszty zaspokojenia wierzytelności (koszty sądowe) i koszty egzekucyjne, nie mniej jednak niż wysokość należnych odsetek za okres sześciu miesięcy.

Ustalając liczbę poręczycieli transakcji kredytowej bierze się pod uwagę zdolność kredytową, zarówno kredytobiorcy, jak i poszczególnych poręczycieli. Bank stosuje zasadę, iż uruchomienie kredytu następuje po ustanowieniu zabezpieczeń przewidzianych w umowie kredytowej. Jedynie w przypadku hipotek i zastawów rejestrowych Bank dopuszcza uruchomienie kredytu po przedłożeniu przez kredytobiorcę potwierdzenia złożenia i opłacenia wniosku o ustanowienie hipoteki lub zastawu rejestrowego.

7.3. Dodatnia wartość godziwa brutto kontraktów, korzyści z saldowania, bieżącej ekspozycji kredytowej, ustanowionego zabezpieczenia oraz wartości netto ekspozycji kredytowej z tytułu instrumentów pochodnych, przy czym wartość netto ekspozycji kredytowej z tytułu instrumentów pochodnych stanowi ekspozycję z tytułu transakcji na instrumentach pochodnych po uwzględnieniu korzyści z prawnie obowiązujących umów saldowania jak i umów dotyczących zabezpieczenia kredytowego

Nie dotyczy Grupy.

7.4. Miary ustalania wartości ekspozycji zgodnie z przyjętą metodą, w zależności od dokonanego wyboru

Nie dotyczy Grupy.

7.5. Wartość referencyjna zabezpieczających kredytowych transakcji pochodnych i rozkład bieżącej ekspozycji kredytowej według typów

Nie dotyczy Grupy.

7.6. Kredytowe transakcje pochodne (referencyjne) w podziale na transakcje zawarte w celach związanych z własnym portfelem kredytowym, w tym stanowiące nierzeczywistą ochronę kredytową oraz na transakcje zawarte na zlecenie klientów i transakcje spekulacyjne,

z dalszym rozbiem na zabezpieczenie zakupione i sprzedane w ramach każdej grupy produktów

Nie dotyczy Grupy.

7.7. Oszacowanie współczynnika α , jeśli Bank uzyskał zgodę od władz nadzorczych na szacowanie α

Nie dotyczy Grupy.

8. Stosowanie metody standardowej do wyznaczania ekspozycji ważonych ryzykiem

8.1. Nazwy zewnętrznych instytucji oceny wiarygodności kredytowej i agencji kredytów eksportowych, z których ocen korzysta Bank oraz przyczyny ewentualnych zmian w tym zakresie

Grupa korzysta z ocen ratingowych Moody's, Standard & Poor's i Fitch.

8.2. Klasy ekspozycji, dla których stosowane są oceny wiarygodności kredytowej przyznawane przez każdą z zewnętrznych instytucji oceny wiarygodności kredytowej i agencji kredytów eksportowych

Oceny wiarygodności kredytowej są stosowane dla klasy „ekspozycje lub ekspozycje warunkowe wobec instytucji”.

8.3. Opis procesu stosowanego do przenoszenia oceny emitenta i emisji na pozycje spoza portfela handlowego

Nie dotyczy Grupy.

8.4. Przyporządkowanie ocen wiarygodności kredytowej przyznanych przez każdą z zewnętrznych instytucji oceny wiarygodności kredytowej i agencji kredytów eksportowych do odpowiednich stopni wiarygodności kredytowej określonych w załączniku nr 4 do Uchwały nr 380/2008 KNF, przy czym nie ma obowiązku ogłaszania tej informacji, jeśli Bank stosuje standardowy system przyporządkowania ocen, wskazany w załączniku nr 4 do Uchwały nr 380/2008 KNF oraz w uchwale KNF wydanej na podstawie art. 128 ust. 6 pkt. 6 ustawy - Prawo bankowe

Nie dotyczy Grupy.

8.5. Wartość ekspozycji przed i po zastosowaniu technik ograniczania ryzyka kredytowego dla każdego stopnia wiarygodności kredytowej ustalonego dla metody standardowej oraz pozycji, które stanowią pomniejszenia funduszy własnych

Tabela poniżej przedstawia kwotę ekspozycji przed i po zastosowaniu technik ograniczania ryzyka kredytowego dla każdego stopnia wiarygodności kredytowej ustalonego dla metody standardowej oraz pozycji, które stanowią pomniejszenia funduszy własnych według stanu na 31 grudnia 2010 roku.

Tabela nr 13 - Wartość ekspozycji przed i po zastosowaniu technik ograniczania ryzyka kredytowego według stanu na 31 grudnia 2010 roku (w tys. zł)

Metoda Standardowa ryzyka kredytowego wyłączająca pozycje sekurytyzowane	Ekspozycje netto przed zastosowaniem technik CRM	Ekspozycje netto po zastosowaniu technik CRM
Ekspozycje według Metody Standardowej razem	4 344 036	4 344 036
Rządy i banki centralne	1 494 365	1 533 968
Samorządy terytorialne i władze lokalne	343 912	343 912
Organy administracji i podmioty nieprowadzące działalności gospodarczej	195 495	194 222
Banki wielostronnego rozwoju	0	0
Organizacje międzynarodowe	0	0
Institucje - banki	38 708	46 528
Przedsiębiorcy	449 146	409 364
Detaliczne	992 709	986 359
Zabezpieczenie na nieruchomościach	677 023	677 023
Przeterminowane	30 590	30 573
Ekspozycje należące do nadzorczych kategorii wysokiego ryzyka	0	0
Obligacje zabezpieczone	0	0
Ekspozycje krótkoterminowe wobec instytucji - banków i przedsiębiorców	0	0
Z tytułu uczestnictwa w instytucjach zbiorowego inwestowania	0	0
Pozostałe	122 088	122 088

9. Obliczanie kwoty ekspozycji metodą wewnętrznych ratingów

Grupa nie stosuje metody wewnętrznych ratingów do wyliczenia wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego.

10. Stosowanie metody wartości zagrożonej

Grupa nie stosuje metody wartości zagrożonej do wyliczenia całkowitego wymogu kapitałowego.

11. Ryzyko operacyjne

11.1. Stosowane metody wyliczenia wymogu kapitałowego na pokrycie ryzyka operacyjnego

Grupa dokonuje wyliczenia wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka operacyjnego w oparciu o metodę podstawowego wskaźnika.

11.2. W przypadku stosowania metod zaawansowanego pomiaru zgodnie z § 34-67 załącznika nr 14 do Uchwały nr 380/2008 KNF – opis metodologii, włącznie z omówieniem odpowiednich wewnętrznych i zewnętrznych czynników uwzględnionych przy stosowanej metodzie. W przypadku częściowego zastosowania metody - omówienie i zakres stosowanych metod

Grupa nie wykorzystuje metod zaawansowanego pomiaru w zakresie ryzyka operacyjnego.

12. Ekspozycje kapitałowe nieuwzględnione w portfelu handlowym

12.1. Podział ekspozycji ze względu na cel nabycia (zyski kapitałowe, przyczyny strategiczne) oraz opis stosowanych zasad rachunkowości i metod wyceny, w tym podstawowe założenia i praktyki mające wpływ na wycenę oraz opis wszelkich istotnych zmian tych praktyk

Tabela poniżej przedstawia kwotę ekspozycji kapitałowej, która nie została uwzględniona w portfelu handlowym według stanu na 31 grudnia 2010 roku.

Tabela nr 14 - Ekspozycje kapitałowe nieuwzględnione w portfelu handlowym według stanu na dzień 31 grudnia 2010 roku (w tys. zł)

Rodzaj ekspozycji kapitałowej	Wartość bilansowa
Akcje	8

Po początkowym ujęciu aktywa finansowe dostępne do sprzedaży wycenia się w wartości godziwej, a zyski i straty z tytułu zmiany wartości godziwej w stosunku do wyceny według zamortyzowanego kosztu ujmuje się w innych całkowitych dochodach (inne całkowite dochody kumulowane są w pozycji kapitału „Kapitał z aktualizacji wyceny”). Kapitał z aktualizacji wyceny podlega rozliczeniu do rachunku zysków i strat w momencie sprzedaży składnika aktywów bądź wystąpienia utraty jego wartości. W przypadku wystąpienia utraty wartości wskazanego składnika aktywów, zaklasyfikowanego do portfela dostępnego do sprzedaży, wcześniej ujęte zwiększenia wartości z przeszacowania do wartości godziwej pomniejszają kapitał z aktualizacji wyceny. Jeżeli kwota uprzednio ujętych zwyżek jest niewystarczająca na pokrycie utraty wartości, różnicę odnosi się do rachunku zysków i strat.

Dywidendy z tytułu instrumentów kapitałowych są wykazywane w rachunku zysków i strat w momencie ustanowienia prawa do otrzymania płatności.

Jeśli nie można ustalić wartości godziwej, wówczas aktywa są ujmowane według kosztu nabycia z uwzględnieniem utraty wartości. Odpisy z tytułu utraty wartości rozpoznawane są w rachunku zysków i strat w pozycji „Wynik z tytułu odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości”.

12.2. Wartość bilansowa, wartość godziwa i dla papierów wartościowych notowanych na giełdzie porównanie ceny rynkowej z wartością godziwą

Na dzień 31 grudnia 2010 roku Grupa nie posiadała ekspozycji kapitałowych notowanych na giełdzie.

12.3. Rodzaje, charakter i kwoty ekspozycji w kapitałowych papierach wartościowych w podziale na: papiery notowane na giełdzie, odpowiednio zdywersyfikowane portfele papierów wartościowych niedopuszczonych do obrotu na rynku regulowanym kapitałowych papierów wartościowych oraz inne ekspozycje

Ekspozycje kapitałowe nieuwzględnione w portfelu handlowym w podziale na papiery notowane na giełdzie, odpowiednio zdywersyfikowane portfele papierów wartościowych niedopuszczonych do obrotu na rynku regulowanym kapitałowych papierów wartościowych oraz inne ekspozycje według stanu na dzień 31 grudnia 2010 roku zostały zaprezentowane w tabeli poniżej.

Tabela nr 15 - Ekspozycje kapitałowe nieuwzględnione w portfelu handlowym w podziale na papiery notowane na giełdzie, odpowiednio zdywersyfikowane portfele papierów wartościowych niedopuszczonych do obrotu na rynku regulowanym kapitałowych papierów wartościowych oraz inne ekspozycje według stanu na 31 grudnia 2010 roku (w tys. zł)

Rodzaj ekspozycji kapitałowej	Wartość bilansowa
Papiery notowane na giełdzie	0
Odpowiednio zdywersyfikowane portfele papierów wartościowych niedopuszczonych do obrotu na rynku regulowanym kapitałowych papierów wartościowych	0
Inne ekspozycje	8

12.4. Zrealizowane zyski lub straty ze sprzedaży i likwidacji w ujęciu skumulowanym w danym okresie

W 2010 roku Grupa nie dokonywała sprzedaży ani likwidacji ekspozycji kapitałowych (w tym akcji i udziałów).

12.5. Kwota ogółem niezrealizowanych zysków i strat, łączne niezrealizowane zyski i straty z przeszacowania oraz inne pozycje o podobnym charakterze zaliczone do funduszy podstawowych lub uzupełniających

Pozycje zaliczone do funduszy podstawowych i uzupełniających zgodnie z art. 127 ustawy Prawo bankowe i Uchwały nr 381/2008 KNF przedstawiono szczegółowo wraz z opisem składników funduszy własnych w sekcji 4 niniejszego dokumentu.

13. Ryzyko stopy procentowej pozycji zakwalifikowanych do portfela bankowego

Ryzyko stopy procentowej jest to ryzyko, na jakie narażony jest wynik finansowy oraz fundusze własne Banku z powodu zmian stóp procentowych. Ryzyko stopy procentowej wynika z następujących źródeł:

- niedopasowania terminów przeszacowania,
- ryzyka bazowego,
- ryzyka krzywej dochodowości,
- ryzyka opcji klienta.

Bank w 2010 roku nie prowadził działalności handlowej w instrumentach stopy procentowej. Pomiar i monitorowanie ryzyka stopy procentowej Księgi Bankowej dokonywane jest za pomocą następujących miar ryzyka:

- wartość luki oraz luki skumulowanej stopy procentowej w poszczególnych przedziałach przeszacowania,
- BPV – Basis Point Value – oznacza wyrażone w wartościach pieniężnych ryzyko stopy procentowej, jakie wiąże się z utrzymaniem danej pozycji przy zmianie stóp procentowych o jeden punkt bazowy,
- Duration – miara ryzyka stopy procentowej interpretowana jako średni czas trwania instrumentu lub portfela,
- wskaźniki przedpłat kredytów i zrywalności depozytów dla poszczególnych typów produktów i podmiotów.

Na potrzeby pomiaru ryzyka stopy procentowej przyjmuje się założenie, że wcześniejsze spłaty kredytów zostaną zastąpione poprzez nowo udzielane kredyty. Dodatkowo Bank przeprowadza analizę wskaźnikową przedpłat kredytów, która pokazuje niskie ryzyko związane z wykorzystywaniem opcji wcześniejszej spłaty przez klientów Banku.

Dodatkowo Bank przeprowadza testy warunków skrajnych polegające na analizie wrażliwości, badającej wpływ zmian stóp procentowych na wartość bieżącą pozycji narażonych na ryzyko w oparciu o założone zmiany krzywej dochodowości (100 p.b., 200 p.b., 400 p.b.), a także wpływ zmian stóp procentowych na wynik odsetkowy Banku.

Tabela nr 16 - Wyniki testów warunków skrajnych na +/- 200 p.b. według stanu na 31 grudnia 2009 roku oraz 31 grudnia 2010 roku (w tys. zł). Bank posiada nieistotną ekspozycję na ryzyko stopy procentowej w walutach innych niż złoty polski.

Zmiana	Stan na 31/12/2010	Stan na 31/12/2009
200 p.b. w dół	30 221	12 081
200 p.b. w górę	-22 747	-9 047

Zgodnie z przyjętą metodyką ryzyko stopy procentowej Księgi Bankowej zarządzane jest w Banku w ramach dwóch pozycji:

- **Pozycji Oddziałowej**, obejmującej w szczególności produkty sprzedawane w sieci Banku, bez uwzględnienia części stabilnej rachunków bieżących oraz stabilnej części konta oszczędnościowego,
- **Pozycji Strukturalnej**, obejmującej portfele papierów wartościowych finansowane zobowiązaniami bez określonego terminu wymagalności.

Zarządzając Księgą Bankową, Bank dąży do maksymalnego ograniczenia ryzyka stopy procentowej poprzez stosowanie odpowiedniego systemu limitów zgodnych z przyjętym poziomem "apetytu na ryzyko". Ryzyko generowane w ramach poszczególnych pozycji limitowane jest wielkością określonych wskaźników, takich jak: luka skumulowana i BPV dla Pozycji Oddziałowej oraz BPV portfela i Duration strony aktywnej portfeli Pozycji Strukturalnej.

Raportowanie o wynikach przeprowadzonych analiz:

- w celach operacyjnych dla Departamentu Skarbu – codziennie,
- w celach zarządczych dla Komitetu Zarządzania Aktywami i Pasywami – dwutygodniowo i miesięcznie,
- w celach zarządczych dla Zarządu Banku – miesięcznie,
- w celach zarządczych dla Rady Nadzorczej Banku – przynajmniej dwa razy w roku.

14. Obliczenie wymogów kapitałowych na kwoty ekspozycji sekurytyzacyjnych ważone ryzykiem

Grupa nie posiada ekspozycji sekurytyzacyjnych.

15. Obliczanie kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem zgodnie z metodą wewnętrznych ratingów

Grupa do wyliczenia wymogów kapitałowych z tytułu ryzyka operacyjnego nie stosuje metody zaawansowanego pomiaru.

16. Stosowane techniki ograniczania ryzyka kredytowego

16.1. Polityka i procedury dotyczące saldowania ekspozycji bilansowych i pozabilansowych wraz ze wskazaniem, w jakim stopniu Bank je stosuje

Nie dotyczy Grupy.

16.2. Polityka i procedury dotyczące wyceny zabezpieczeń kredytowych i zarządzania zabezpieczeniami oraz głównych rodzajów zabezpieczeń kredytowych przyjmowanych przez Bank

Polityka i procedury dotyczące wyceny zabezpieczeń kredytowych i zarządzania zabezpieczeniami oraz głównych rodzajów zabezpieczeń kredytowych przyjmowanych przez Bank opisane zostały w pkt 7.2.

16.3. Główne rodzaje gwarantów i kontrahentów kredytowych instrumentów pochodnych oraz ich wiarygodność kredytowa

Nie dotyczy Grupy.

16.4. Informacja o koncentracji ryzyka rynkowego lub kredytowego w zakresie zastosowanych instrumentów ograniczania ryzyka

W Grupie nie występuje koncentracja ryzyka rynkowego oraz ryzyka kredytowego w zakresie zastosowanych instrumentów ograniczania ryzyka.

16.5. Kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem przy zastosowaniu metody standardowej zgodnie z załącznikiem nr 4 do Uchwały nr 380/2008 KNF - oddzielnie dla każdej klasy ekspozycji - całkowita wartość ekspozycji zabezpieczona przez uznane zabezpieczenia finansowe lub inne uznane zabezpieczenia, po uwzględnieniu korekt z tytułu zmienności

Tabela poniżej przedstawia dane w zakresie stosowania rzeczywistej ochrony kredytowej w Grupie według stanu na 31 grudnia 2010 roku.

Tabela nr 17 - Rzeczywista ochrona kredytowa według stanu na 31 grudnia 2010 roku (w tys. zł)

Opis	Zabezpieczenia finansowe oraz pozostała rzeczywista ochrona kredytowa
Metoda Standardowa ryzyka kredytowego wyłączająca pozycje sekurytyzowane	X
Ekspozycje według Metody Standardowej razem	6 384
Rządy i banki centralne	0
Samorządy terytorialne i władze lokalne	0
Organy administracji i podmioty nieprowadzące działalności gospodarczej	30
Banki wielostronnego rozwoju	0
Organizacje międzynarodowe	0
Instytucje - banki	180
Przedsiębiorcy	5 195
Detaliczne	778
Zabezpieczenie na nieruchomościach	0
Przeterminowane	201
Ekspozycje należące do nadzorczych kategorii wysokiego ryzyka	0
Obligacje zabezpieczone	0
Ekspozycje krótkoterminowe wobec instytucji - banków i przedsiębiorców	0
Z tytułu uczestnictwa w instytucjach zbiorowego inwestowania	0
Pozostałe	0

16.6. Kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem przy zastosowaniu metody standardowej lub metody IRB - oddzielnie dla każdej klasy ekspozycji - całkowita wartość ekspozycji zabezpieczona gwarancją lub kredytowymi instrumentami pochodnymi

Tabela poniżej przedstawia dane w zakresie stosowania nierzeczywistej ochrony kredytowej w Grupie według stanu na 31 grudnia 2010 roku.

Tabela nr 18 - Nierzeczywista ochrona kredytowa według stanu na 31 grudnia 2010 roku (w tys. zł)

Opis	Gwarancje
Metoda Standardowa ryzyka kredytowego wyłączająca pozycje sekurytyzowane	X
Ekspozycje według Metody Standardowej razem	47 323
Rządy i banki centralne	0
Samorządy terytorialne i władze lokalne	0
Organy administracji i podmioty nieprowadzące działalności gospodarczej	1 273
Banki wielostronnego rozwoju	0
Organizacje międzynarodowe	0
Instytucje - banki	0
Przedsiębiorcy	39 782
Detaliczne	6 250
Zabezpieczenie na nieruchomościach	0
Przeterminowane	17
Ekspozycje należące do nadzorczych kategorii wysokiego ryzyka	0
Obligacje zabezpieczone	0
Ekspozycje krótkoterminowe wobec instytucji - banków i przedsiębiorców	0
Z tytułu uczestnictwa w instytucjach zbiorowego inwestowania	0
Pozostałe	0

17. Stosowanie metody zaawansowanej w pomiarze ryzyka operacyjnego

Grupa do wyliczenia wymogów kapitałowych z tytułu ryzyka operacyjnego nie stosuje metody zaawansowanego pomiaru.